

Voorlopig woordelijk verslag

Woordelijk verslag: Alie Holtewes (Randstad Uitzendbureau)
Tekstredactie: Gerrit Jan ten Bloemendal
Redactieadviezen: Koos Zwart

Verantwoording:

De tekst van het voorlopig verslag is tot stand gekomen aan de hand van een video-opname gemaakt door een medewerker van De Bres. Een medewerker van Randstad heeft aan de hand van deze opname het (letterlijk) woordelijk verslag gemaakt. De redactie heeft de spreektaal waar nodig aangepast, dit om de leesbaarheid te vergroten. Er zijn in semantisch opzicht geen aanpassingen gemaakt, wel wat betreft grammatica en interpunctie. Ter vergroting van de leesbaarheid is ook gekozen voor een opmaak in 2 kolommen. Onverstaanbare gedeelten zijn tussen teksthaken geplaatst: [...]. Van één van de aanwezigen hebben we tot op heden de naam niet kunnen achterhalen: [?]. Hier en daar zijn beelden beschreven, dit staat tussen haakjes en is gecursiveerd: (*beschrijving*). Een enkeling sprak in het Fries: de vertaling is *gecursiveerd* in dit verslag opgenomen (zie ook voetnoten). Het begrip voorlopig is in de titel opgenomen, omdat de deelnemers nog niet formeel akkoord zijn gegaan met de weergave van hun bijdragen. Reacties op dit verslag kunnen per e-mail aan de redactie worden toegezonden: gjtb@xs4all.nl

Dit verslag werd mogelijk gemaakt door Maya's Grow VOF (Koffieshop De Os).

Gerrit Jan ten Bloemendal
Leeuwarden, 21 september 2012

Discussiemiddag Herijking beleidsnota Bijzondere wetten (coffeeshops) 31 mei 2012

Locatie: De Bres (Schoolstraat 4 te Leeuwarden)

Tijdstip: 13.30 – 16.30 uur

Deelnemers:¹

- Gerard van der Veer (gespreksleider)
- Wyb Feddema (raadslid Fractie Feddema)
- Gerrit Jan ten Bloemendal (Koffieshop De Os)
- Rinnie Slof (Juridische en Veiligheidszaken, gemeente Leeuwarden)
- Wendy Kluitenbergh (Sr. Beleidsadviseur OOV, Sector Juridische en Veiligheidszaken, gemeente Leeuwarden)
- Paulus Leegstra (coffeeshop Flower Power)
- Christine de Vries (coffeeshop Down Town)
- Marjon Galjee (coffeeshop De Zone)
- Lian Hiemstra (coffeeshop Utoop)
- Date Burgerjon (coffeeshop Utoop)
- Hendrik van der Veen (brigadier politie Fryslân, buurtagent Leeuwarden, binnenstad)
- Erik Drenth (Koffieshop De Os)
- Mw. R. Postma-Zondervan (Wijkpanel Schieringen-Heechterp)
- Karen Vasbinder (raadslid VVD)
- Frits Rijpma (raadslid ChristenUnie)
- Sylvia Kuntz (coffeeshop Flower Power)
- Mohammed Baddouri (coffeeshop Miami)
- Hedser Kok (D66)
- Simon Brouwer (Administratiekantoor S. Brouwer)
- Pier Tilma (raadslid FNP)
- Jelle de Visser (raadslid PvdA)
- dhr. M. El Hadoutti, coffeeshop De Vriendschap
- [?], coffeeshop De Vriendschap

Toehoorders:²

- Geert van der Steen Veen (brigadier politie Fryslân, buurtagent Leeuwarden, binnenstad)
- Gerrit Jan Albers (Leeuwarder Courant)
- Hette Lap (gemeente Achtkarspelen)
- Doede Damsma (tekstschrijver)

¹ In order of appearance.

² Volgens de presentielijst of waarneming.

Gerard van der Veer (GV): Hartelijk welkom allemaal op deze bijeenkomst van de gemeente Leeuwarden. Specifiek bedoeld voor ondernemers en mensen die werkzaam zijn in de coffeeshopwereld. Twee jaar geleden heeft de gemeente Leeuwarden een nota vastgesteld, de nota "Bijzondere wetten". De aanleiding voor deze bijeenkomst is dat de nota inmiddels aan herijking toe is. Door nieuwe regelgeving en andere inzichten is het noodzakelijk de nota op deelterreinen aan te passen. Denk bijvoorbeeld in jullie branche aan de invoering van de wietpas, de landelijke invoering van de wietpas. Dat gaat straks op 1 januari 2013 beginnen. Voordat ik u iets vertel over het programma van deze middag, wil ik u eerst even een aantal mensen voorstellen. Dat zijn namens de gemeente Wendy Kluitenbergh, en naast haar zit Rinnie Slof, beide van de afdeling openbare orde en veiligheid.³ En hier aanwezig zijn ook twee vertegenwoordigers van de politie: Geert van der Steen, volgens mij bij jullie allemaal wel bekend. En Hendrik van der Veen, volgens mij bij jullie ook allemaal wel bekend. Ze zijn hier vanmiddag om vragen te beantwoorden en om te luisteren wat u allemaal naar voren brengt, vanmiddag. Ik zal mezelf ook even voorstellen. Mijn naam is **Gerard van der Veer** en als **gespreksleider** heb ik de taak om u vanmiddag zoveel mogelijk aan het woord te laten over de stellingen, die we zo meteen aan u voor gaan leggen. Er zijn ook raadsleden aanwezig. Wilt u even de hand opsteken? Ook van harte welkom. Het is niet de bedoeling dat jullie je in de discussie mengen, maar meer hier als toehoorder aanwezig zijn. Ik begrijp dat dat heel moeilijk voor u is meneer Feddema, maar toch ...

Wyb Feddema (Fractie Feddema): Ik heb alles gedaan om me op te laden. Om iets toe te voegen. Ik denk nou gaat het vanmiddag gebeuren. Gerard is de gespreksleider. En nou mag het niet ...

GV: Dan reserveer ik voor u even 5 minuten aan het eind van het programma.

Wyb Feddema: De dagsluiting.

GV: Dan even iets over de aanleiding van deze middag. De vorige keer verscheen de nota eerst in concept, dat is twee jaar geleden. Toen is er ook een bijeenkomst geweest in De Koperen Tuin waarbij ook sommigen van u aanwezig waren. En vervolgens is die conceptnota vastgesteld door het college van B en W. En pas daarna konden de belanghebbenden zoals u reageren op de inhoud. Dit keer heeft de gemeente er voor gekozen om die volgorde om te draaien. Er heeft dus nog geen herijking (aanpassing) van de nota plaatsgevonden. Allereerst krijgt u de gelegenheid om op een aantal thema's te reageren waar in de nota aandacht aan zal worden besteed. Datzelfde gebeurt ook met andere partijen. Bijvoorbeeld de politie Fryslân zal ook nog gehoord worden. En dat geldt ook bijvoorbeeld voor een belangenorganisatie zoals Koninklijke Horeca Nederland. Op basis daarvan en ook op basis natuurlijk van de eigen inzichten van de gemeente zal de herijking plaatsvinden, waarvan het concept dan eind juni door het college van Burgemeester en Wethouders wordt vastgesteld. Dan even een hele korte schets van de verdere planning. Aansluitend gaat de aangepaste nota de inspraak in en die inspraakperiode is in juli en augustus. Dus dat betekent dat jullie dan in die periode nog een formele zienswijze, inspraakreactie kunnen indienen bij de gemeente. Dat moet dan wel schriftelijk. Ik zou zeggen, hou de "Huis aan Huis" goed in de gaten wanneer die inspraakperiode erin

staat. Want dat zal ergens zijn in de loop van juli. In september komt dan de nota inclusief alle inspraakreacties nog eens een keer in B en W: het college zal dan de nota vaststellen wel of niet met aanpassingen op basis van de inspraakreacties. Vervolgens gaat het naar de raadscommissie Bestuur en Middelen. Die vergadert erover of in september of in oktober, dat is nog niet helemaal duidelijk. En op 31 oktober komt de aangepaste nota, de herijking, in de gemeenteraad. Tot zover dus de planning. Dat zijn natuurlijk best wel veel al data en momenten waarop er iets met die nota wordt gedaan, maar houd dus juli en augustus in de gaten voor de inspraakperiode.

Gerrit Jan ten Bloemendal (Koffieshop De Os): Krijgen wij als betrokkenen daar ook in een brief over? We moeten de Huis aan Huis goed in de gaten houden?

GV: Ik kom even bij je hoor want dan ben je goed verstaanbaar voor iedereen.

Gerrit Jan ten Bloemendal: We moeten de Huis aan Huis goed in de gaten houden, maar ik ga er vanuit dat de coffeeshophouders een brief krijgen waarin de procedure wordt beschreven, waarin ook de termijnen worden gesteld waarbinnen wij kunnen reageren op de

GV: Hij doet het nog niet maar ik zal even de vraag voorleggen. Hoe? Is daar iets? Hoe gaat dat?

Rinnie Slof (Juridische en Veiligheidszaken, gemeente Leeuwarden): Vorige keer had ik de conceptnota naar alle belangstellenden toegestuurd. Dus dat gebeurt nu gewoon ook weer.

Gerrit Jan ten Bloemendal: En we krijgen dus ook een brief met de termijnen waarbinnen wij kunnen reageren op die nota en de planning hoe dat besproken gaat worden.

Wendy Kluitenbergh (Sr. Beleidsadviseur OOV, Sector Juridische en Veiligheidszaken, gemeente Leeuwarden): In die brief zullen we zeggen wanneer het ter inspraak ligt en ter inzage ligt.

Gerrit Jan ten Bloemendal: En voor wanneer we moeten reageren?

Wendy Kluitenbergh: Ja, daar staat dan een termijn dat je ...

Gerrit Jan ten Bloemendal: En de bespreking in de gemeenteraad? En ik neem ook aan dat het eerst in de commissie wordt besproken?

Wendy Kluitenbergh: Nee, hij ligt eerst er inspraak. En als die inspraakprocedure voorbij is, dan gaat hij naar de commissie toe.

Gerrit Jan ten Bloemendal: En bij de commissie kunnen wij als belanghebbenden nog inspreken natuurlijk. En dan ...

Wendy Kluitenbergh: Dan gaat hij naar de raadsvergadering. En dan mag die er verder over beslissen samen met de collega's.

GV: Oké, dus u wordt schriftelijk op de hoogte gesteld wanneer de inspraakperiode staat. Mooi.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Mag ik nog iets vragen?

GV: Is dat procedureel? Of ...

Gerrit Jan ten Bloemendal: Als ik het goed heb wordt van deze middag een geluidsopname gemaakt?

Rinnie Slof: Ja.

Gerrit Jan ten Bloemendal: En is het ook mogelijk dat wij een kopie krijgen van de geluidsopname?

Rinnie Slof: Ja.

Wendy Kluitenbergh: Maar heeft iedereen daar behoefte aan of wil alleen jij ...?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Wat ik wil doen. Ik weet dat de gemeente meestal een beknopt verslag van een dergelijke

³ Bedoeld wordt Sector Juridische en Veiligheidszaken.

bijeenkomst maakt, dat was dan eigenlijk mijn volgende vraag geweest: maken jullie een beknopt verslag van deze middag?

Rinnie Slof: Nee. Alleen voor ons intern.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou ja goed, bij ons vanuit de shop hebben wij de behoefte aan de geluidsopname woordelijk te laten uitwerken door een typiste, zodat we in ieder geval goed inzicht hebben van wat er vanmiddag allemaal is gezegd.

Rinnie Slof: Als jij een USB stick of een CD aanbiedt, dan wordt die voor jou ...

GV: DVD hoor ik hier. Dan even terug naar het programma. Er zijn een aantal stellingen geformuleerd en ze zijn natuurlijk bedoeld om de discussie aan te jagen over het aantal thema's, dat zeker van belang voor de herijking. Dat gaan we als volgt doen. Er zijn in totaal 5 stellingen. We hebben ook een pauze, dus we gaan 3 stellingen voor de pauze doen en 2 erna. En aan het eind van het programma hebben we ook nog 10 minuten ingeruimd voor een vragenronde over onderwerpen die eigenlijk niet bij de stelling aan de orde komen, waarbij u gewoon de gelegenheid krijgt om nog vragen te stellen. Laten we dan meteen maar naar de eerste stelling gaan. Die eerste stelling is:

12 COFFEESHOPS IS TEVEEL VOOR LEEUWARDEN!

En ik ga dat nu eigenlijk een beetje inleiden en nuanceren. In de gemeente Leeuwarden zijn momenteel 13 coffeeshops gevestigd, waarvan één coffeeshop valt onder het "uitsterfbeleid". De coffeeshops Leeuwarden hebben een regiofunctie. Veel mensen van buiten Leeuwarden bezoeken de Friese hoofdstad om hun softdrugs te kopen. Leeuwarden is de hoofdstad van Friesland, dat is bij jullie allemaal bekend, met ruim 95.000 inwoners. Leeuwarden heeft een regiofunctie voor de provincie aangaande de coffeeshops. In het verzorgingsgebied wonen met elkaar ruim 250.000 inwoners. De onderliggende vraag onder deze stelling is: Zou je er eigenlijk mogelijk naar toe moeten om het aantal coffeeshops in Leeuwarden op termijn te beperken en meer te spreiden over de regio? Dat is eigenlijk de onderliggende vraag onder deze prikkelende stelling. Wie zou ik daar een reactie op kunnen vragen? Nog even één ding vooraf: als u het woord wilt dan graag even uw naam en ook namens wie u hier zit. Misschien wel op persoonlijke titel, maar misschien ook wel namens uw bedrijf of namens een belangenorganisatie, dat kan van alles zijn.

Paulus Leegstra (coffeeshop Flower Power): Waarom moet de overheid zich ermee bemoeien? Wij leven in een maatschappij met marktwerking. Waarom moet dat van bovenuit geregeld worden? Heel simpel.

GV: Ja, dus u bent het eigenlijk oneens met deze stelling?

Paulus Leegstra: Nou, ik ben het oneens met een getal te noemen. Als er één ding is wat dat bepaalt dan is het gewoon de markt. Simpel zat.

GV: Ik zou me voor kunnen stellen dat de gemeente Leeuwarden denkt, twaalf is best wel veel voor een stad als Leeuwarden. Waarom zit er niet één in Grou? Dan kunnen de Grouwsters gewoon naar hun coffeeshop in Grou. Waarom moet het allemaal gecentreerd in Leeuwarden. Dat is denk ik een beetje de achterliggende idee.

Paulus Leegstra: Er zit ook maar één Harmonie in Leeuwarden, dus.

GV: Je hebt natuurlijk in Franeker natuurlijk ook een theater, De Koornbeurs. En op ander plekken heb je ook wel theaters.

Paulus Leegstra: Ja, maar in Franeker heb je geen coffeeshops.

GV: Nee precies, daarom zou misschien de gemeente Leeuwarden kunnen denken van waarom moeten we het allemaal in Leeuwarden centreren? Waarom kunnen we er niet één in Franeker openen? Of in Stiens of in Grou?

Paulus Leegstra: Misschien denkt Leeuwarden een beetje te bekrompen. Want 12 coffeeshops zijn wel arbeidsplaatsen. Als je zegt van: we moeten er 6 hebben scheelt dat arbeidsplaatsen. Dus waarom zo bekrompen?

GV: U vindt het bekrompen?

Paulus Leegstra: Ik vind het echt bekrompen, bedisselend.

GV: U vindt het bedisselend? Ja. Wie wil er ook op reageren?

Christine de Vries (coffeeshop Down Town): De regiofunctie is niet alleen voor coffeeshops in Leeuwarden. Dat is voor alle uitgaansgelegenheden. Film, theater, de mensen uit de omliggende regio's komen voor allerlei evenementen naar Leeuwarden. Zo gauw een coffeeshop een sanctie krijgt in Leeuwarden, is dat merkbaar, door sluiting dus, is dat merkbaar bij de rest. Het gevolg daarvan ...

GV: Kent u daar een voorbeeld van uit de praktijk?

Christine de Vries: Ja, dat ervaren we zelf. Op het moment dat coffeeshops een sanctie van 3 maanden sluiting hebben, merk je dat.

GV: Wat merk je dan?

Christine de Vries: Het publiek gaat een andere plek zoeken want men wil toch roken. En dan merk je dat er (ja overlast is misschien wat teveel gezegd) meteen merkbaar meer publiek is in de straat. Dus zou je dat vasthouden, dit is steeds een tijdelijke situatie het verdeeld zich wel weer over de rest, maar zou je bijvoorbeeld naar 6 of 8 coffeeshops gaan dan heb je dus gegarandeerd overlast bij de rest. Het zal in ieder geval toenemen.

GV: Dat verwacht u? Want een eenvoudige rekensom zou dan kunnen zijn bijvoorbeeld van: dan ga je terug naar 8 en dan doe je 4 hier in de regio ergens nog, dan gaan de klanten daar naar toe. Dus dan krijg je minder klanten die softdrugs kopen in Leeuwarden. Stel ik mij zo voor hoor. Als leek.

Christine de Vries: Nee, dat is beslist niet het geval.

GV: Dat verwacht u niet?

Christine de Vries: De mensen willen toch uit. En het is een combinatie van meerdere dingen. Het is niet alleen het naar de coffeeshop gaan waarvoor mensen naar Leeuwarden komen.

Marjon Galjee (coffeeshop De Zone): Ik vind dat wij moeten vasthouden aan het aantal van 12. Ook gezien de ontwikkelingen met betrekking tot de wietpas. De wietpas houdt in dat wij straks maar 2.000 leden mogen hebben. Zou je naar mindering gaan in de stad met dezelfde hoeveelheid klanten, dan krijg je problemen met het aantal leden wat wij nog maar maximaal mogen hebben.

GV: Dus u zegt dat wanneer je terug gaat met het aantal coffeeshops dan Ja wat dan?

Marjon Galjee: Dan krijg je een probleem met je maximum aantal leden. Want we mogen er maar 2.000 hebben. Ga je naar mindering, dan zullen een heleboel mensen hun heil moeten zoeken op straat, omdat ze niet meer toegang hebben tot de coffeeshop. En een ander punt is: een heleboel gemeenten hier in Friesland hebben gekozen voor de nuloptie en dat is juist de reden dat we er 12 in Leeuwarden hebben.

GV: En dan zegt de gemeente Leeuwarden dan moeten we misschien, moeten die andere gemeenten maar een keer van die nuloptie af.

Marjon Galjee: Ja, maar dat zal de gemeente Leeuwarden niet bepalen. Dat zullen die gemeenten zelf moeten bepalen. En dat bepaalt Leeuwarden niet.

Christine de Vries: Wat zou de reden dan zijn om te minderen in Leeuwarden?

GV: Laten we eens even naar de dames achter de tafel gaan. Want dat is denk ik wel interessant. Want het is natuurlijk heel begrijpelijk dat coffeeshophouders vanuit hun eigen positie reageren op deze stelling. Maar er is misschien ook nog wel iets anders over te vertellen vanuit een andere invalshoek. Waarom zou Leeuwarden mogelijk terug moeten? Wat zou een argument kunnen zijn?

Wendy Kluitenberg: We zijn hier juist om te horen wat de argumenten zijn om het wel of niet te doen. En we zijn hier niet om een standpunt te bepalen of we het wel of niet moeten doen. Het lijkt me niet nu handig dat wij nu alle voors en tegens gaan opnoemen.

GV: Dat hoeft ook helemaal niet. Maar om de discussie naar een ander niveau te tillen in die zin. Ik snap dat de coffeeshophouders op deze manier reageren. Want er wordt geknabbeld aan hun toko. Dat is het gevoel wat er ontstaat.

Lian Hiemstra (coffeeshop Utoop): Hoezo begrijpt u dat wij er heftig op reageren? Want in principe zouden de meeste coffeeshophouders misschien wel willen dat er minder komen, zodat ze zelf een grotere omzet hebben. Dus in dat opzicht denk ik, dat is niet de reden waarom wij reageren. Maar er zijn 12 coffeeshops en die kunnen allemaal goed bestaan, dus er is gewoon vraag naar. Wat meneer van de Flower ook zegt: het is gewoon marktwerking. Zolang er vraag is, zijn 12 shops goed.

Date Burgerjon (coffeeshop Utoop): Als je dan shops in omliggende gemeenten opent, en die nemen dan inderdaad de [...] van de shops in Leeuwarden weg, dan zullen er vanzelf minder shops zijn als die niet meer kunnen bestaan. Mochten ze nog wel kunnen bestaan dan is er kennelijk genoeg markt voor 12 shops.

GV: Ik ga eventjes naar Hendrik van der Veen. U bent werkzaam bij de politie Fryslân. Wat zou een reden kunnen om te zeggen nou misschien moet Leeuwarden maar wat minder coffeeshops hebben dan 12?

Hendrik van der Veen (brigadier, politie Fryslân, buurtagent gemeente Leeuwarden, binnenstad): Een reden zou kunnen zijn, dat je andere gemeenten toch wat meer onder druk zet om daar ook de mogelijkheid te hebben coffeeshops te openen. Nu pakt Leeuwarden die regiofunctie op, maar het feit is dat Leeuwarden die regiofunctie moet oppakken, [...] moet maken. Een nuloptie is natuurlijk een gemakkelijke keuze voor een gemeente, maar het betekent meer druk op Leeuwarden.

GV: Want wat maakt u als politieman in de praktijk mee? Heeft u veel te schaften met de coffeeshops of zijn dat gewoon bedrijven die gewoon hun ding doen?

Hendrik van der Veen: Ja, het zijn bedrijven die gewoon hun ding doen. Ik vind dat de coffeeshops het hier goed regelen, maar er is wel een zekere mate van, nou zeker verkeersoverlast rond coffeeshops. En

GV: Aankomend en wegrijdend verkeer van mensen die hun softdrugs kopen bij coffeeshops?

Hendrik van der Veen: Als je dat naar deze stelling vertaalt, zou je kunnen zeggen: nou misschien moeten we die mensen

die in de auto komen motiveren om een andere plek te nemen om te voorzien in hun behoefte.

GV: Maar goed daar komen we straks nog over te spreken. Ik kom zo bij u meneer ten Bloemendal.

Lian Hiemstra: Is de infrastructuur van heel Leeuwarden niet een zootje? In plaats van te zeggen het komt door de coffeeshops. Volgens mij ligt heel Leeuwarden al jaren plat en stil door de infrastructuur. Dus ik weet niet of dat nou persé een probleem van de coffeeshops is.

GV: Maar zoals meneer van der Veen schetst van: er komen klanten bij de coffeeshops, 12 zijn er in totaal, geeft toch een zekere druk op de binnenstad van aankomend en wegrijdend verkeer enz. enz. enz. toch?

Wendy Kluitenberg: Alvast een voorproefje op de volgende stelling.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Je moet gewoon in de eerste plaats vaststellen dat coffeeshopbeleid gemeentelijk beleid is. En de ons omliggende gemeenten hebben besloten om geen coffeeshops toe te staan. Dus, het is niet een keuze van de gemeente Leeuwarden om een regiofunctie te hebben. Die wordt hen gewoon opgedrongen door de keuze van de omliggende gemeenten.

GV: Daar zou je toch vanaf kunnen?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Waar vanaf?

GV: Dat je dat opgedrongen wordt.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Hoe wil je de gemeenteraad van Leeuwarderadeel dwingen om coffeeshops

GV: Je kunt toch met ze in overleg gaan? Van ja jongens, wij krijgen alle mensen vanuit Leeuwarderadeel hier in Leeuwarden over de vloer voor de softdrugs, los dat probleem zelf op.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik zal een toelichting geven. Er zijn gemeenteraadsverkiezingen geweest in 2010 en toen hebben we vanuit Koffieshop De Os een analyse gemaakt van de cannabisvriendelijkheid van politieke partijen. En wat gewoon opvallend was, dat er een aantal politieke partijen waren die dus aandringen op een vermindering van het aantal coffeeshops in de stad. Maar ik ben tevens die verkiezingsprogramma's nagegaan op de bereidheid om in overleg te gaan met de collega's in de omliggende gemeenten. En dat is ook aan de orde geweest bij vragen in de gemeenteraad en dan krijg je bijvoorbeeld van het CDA te horen, die zeggen: het is niet aan ons om onze collega's in buurgemeenten een coffeeshop op te dringen, want we willen er überhaupt vanaf. Dus zo zit het een beetje in elkaar. Het feit dat wij een regiofunctie hebben dat regelt gemeente Leeuwarden niet zelf, dat ontstaat vanwege het feit dat de omliggende gemeenten een nuloptie hebben. En die zijn als gemeenten daar vrij in om dat te beslissen. En het is uiteindelijk de gemeenteraad in die gemeente, die dat beslist. Dus wij kunnen vanuit Leeuwarden geen invloed uitoefenen op de politieke verhoudingen in andere gemeenten.

GV: Nee, dat snap ik. Maar de gemeente Leeuwarden zou ook kunnen zeggen: nou wij gaan terug van 12 naar 8, dat vinden wij wel voldoende. Dat zou de gemeenteraad ook kunnen zeggen en dan is de vraag aan jullie van, en daarom is deze stelling er ook.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Als ik het nog even verder mag toelichten. In het zuiden van het land zijn op 1 mei de nieuwe regels ingegaan. Het B- en I-criterium. Ik wil, voordat we überhaupt verder gaan praten over de wietpas nog even benadrukken er bestaat geen wietpas, er komt geen wietpas,

die staat niet in de Staatscourant, die staat niet in de stukken van de Kamer, die staat niet in de stukken van de minister. Het enige wat wij als coffeeshops moeten doen, is een besloten club worden, een ledenlijst aanleggen en we mogen niet meer dan 2.000 leden hebben. Dus het hele begrip wietpas dat kunnen we vergeten, daar praten we niet meer over, dus die is er niet. In Eindhoven hebben ze dat ingevoerd. Eindhoven heeft net zoals Leeuwarden een regiofunctie. Burgemeester van Gijzel die heeft zijn rekenmachine gepakt, 15 vijftien coffeeshops keer 2.000, ze hebben plek voor 30.000 leden. Alleen al die hele regio erbij genomen; die man is dus bang, dat vanwege het feit dat maar een beperkte hoeveelheid mensen die shops binnen kan, dat er dus dan in de binnenstad straathandel gaat ontstaan.

GV: Ja, net zoals je nu al in Maastricht ziet.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ja nou, ik heb goede contacten met de eigenaresse van The Pink in Eindhoven. Ik heb goede contacten met o.a. de eigenaar van De Baron in Breda. En de contacten daar uit het zuiden van het land zijn diep triest. Omzetten die enorm kelderen. Dus de vraag of coffeeshops überhaupt open kunnen blijven, die is aan de orde, 10% van je omzet. Dus ondernemers kunnen het hoofd niet meer boven water houden en er is een virulente straathandel aan het ontstaan. En dat wordt niet alleen in de pers toegelicht, maar dat wordt ook inderdaad door de mensen van de gemeente toegegeven: er is hier een probleem aan het ontstaan.

GV: We gaan straks nog spreken over de wietpas hoor, uitgebreid. Maar u begrijpt het fenomeen

Rinnie Slof en Wendy Kluitenberg: De clubpas.

GV: De clubpas. Nou, laten we het de clubpas noemen. Daar gaan we het zo meteen nog over hebben. Ik wil graag dat u nog even op deze stelling reageert.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou, 12 coffeeshops is niet teveel voor Leeuwarden. En nog even over dat verschijnsel overlast. We hebben hier in Leeuwarden een pilot lopen, de buurtgastheren, deel van die pilot is dat het COT, een instituut aangesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken, het COT verzocht heeft om de pilot wetenschappelijk te begeleiden. Uit die onderzoeken blijkt dat het reuze meevalt met de overlast die coffeeshops veroorzaken. Dus die 12 die er nu zijn, die veroorzaken niet dusdanig veel overlast dat dat aanleiding zou zijn om het aantal naar beneden te brengen. En als je nu 12 keer 2.000 doet dan kom je op 24.000 plekken en de vraag is maar of dat genoeg is voor de 256.000 personen hier in de regio. En dus is het misschien wel een idee om 14 of 15 te openen.

GV: De andere kant op. Goed, wie wil nog meer reageren op deze stelling? Iemand uit de branche? Niet echt? Wat zegt u? Het is wel gezegd.

Wyb Feddema: Als ik nog een ding mag zeggen.

GV: Nee, u mag een vraag stellen. Dat mag. U mag een vraag stellen.

Wyb Feddema: Stel nou, want met daklozenopvang was het ook zo: Leeuwarden centrumfunctie. Nu zijn er drie, dus je ziet dat er een (ver-)spreiding plaats gaat vinden. Maar stel nou dat je de burgemeester van Leeuwarden zover krijgt dat, ik noem maar wat, in Sneek, Heerenveen, Dokkum enz., dan krijg je toch dat de mensen die nu vanuit daar naar Leeuwarden komen, dat die dus toch daar, denk ik maar ...

GV: Naar Dokkum gaan bijvoorbeeld als je in Anjum woont. Bij wijze van spreken.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik heb het gevoel dat de vraag aan mij gericht was. In de eerste plaats: in Heerenveen zitten coffeeshops, in Drachten zitten coffeeshops, in Harlingen zit een coffeeshop, in Sneek zitten coffeeshops, dus die gemeenten hoeven we niet te overtuigen.

GV: Het gaat vooral om het noorden van boven Leeuwarden en om Leeuwarden heen.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou ja kijk, vanuit onze branche ...

Rinnie Slof: We hebben het wel in kaart gebracht. In de pilot staat het wel, waar coffeeshops in Friesland omliggend zijn gevestigd. Dus als Wyb daar een antwoord op wil hebben dan kan ik hem dat gelijk meegeven.

GV: Laten we Dokkum even noemen als dwarsstraat.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Het grote punt is dat, als het gaat over het coffeeshopbeleid, dat een gemeente zelf kan bepalen doen wij wel of geen officiële coffeeshops. Wel of geen nulloptie. En dat heeft heel erg te maken met de politieke kleur van de gemeente. Als je een kaartje maakt van de provincie ...

GV: Dat begrijp ik allemaal, maar dhr. Feddema zegt eigenlijk met zoveel woorden: als je boven Dokkum woont, nou, en als er dan een coffeeshop in Dokkum zou zijn, dan zouden die personen gewoon naar Dokkum toe gaan. Dan hoeft hij niet meer naar Leeuwarden toe. Daar zit wel op zich een, ja ... dat lijkt mij heel logisch.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Eind jaren negentig hebben ze in de gemeente Dongeradeel geprobeerd een coffeeshop te krijgen. En als je daar kijkt naar de samenstelling van de gemeenteraad, kan ik je bij dezen mede delen dat dat heel erg moeilijk gaat worden. Als het CDA ...

GV: Nee, maar dat begrijp ik, maar dan hoeft je toch niet als gemeente Leeuwarden te zeggen: nou laat het dan allemaal hier maar komen? Je kunt toch ook als gemeente Leeuwarden zeggen: ja, we hoeven toch niet te zorgen voor al die inwoners die softdrugs willen kopen en in Dongeradeel wonen?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Meneer van der Veer ik begrijp dus dat uw voorstel is: breng het aantal coffeeshops terug, laat er een enorme puinhoop ontstaan en dan hopen we dat de gemeenten, die tot nu toe geweigerd hebben een coffeeshop in hun gemeente toe te staan, dan En waar dacht je dat die puinhoop zou ontstaan? Niet in Dokkum, want daar is hij al, want daar hebben ze al jaren geen coffeeshop. Wij krijgen hier meer straathandel als we de coffeeshops in Leeuwarden gaan sluiten.

GV: Ik kom even bij u.

Lian Hiemstra: Ten eerste vind ik een coffeeshop vergelijken met een daklozenopvang een beetje cru. Want een daklozenopvang geeft problemen en er is gebleken dat de coffeeshops praktisch geen overlast veroorzaken.

GV: Meneer Feddema bedoelt meer gewoon spreiding, spreiding van daklozenopvang

Lian Hiemstra: Ja dat begrijp ik, maar als u mij laat uitpraten. Er is verder geen probleem. Dus waarom zou je persé moeten spreiden? Plus het feit dat er mensen die de coffeeshop bezoeken niet alleen in de coffeeshop komen, maar ook hun boodschappen doen, even langs de markt gaan, misschien een filmpje meepakken op vrijdagavond in de stad. Dus het is qua economische redenen ook heel goed om het hier te houden.

Christine de Vries: Ja, dat was eigenlijk wat ik ook wilde aangeven. Dat de mensen echt niet alleen maar om jointje te

halen in een coffeeshop naar Leeuwarden komen. En dat is ook de functie die Leeuwarden uitstraalt als hoofdstad. Het straatfestival, Bevrijdingsdag daar wordt ook gerekend op het publiek uit de omliggende regio's en gemeenten om hun geld hier uit te geven en te drinken en te feesten. En andere mensen die gaan ... Mensen komen niet iedere dag vanuit de regio naar Leeuwarden, maar dat is gewoon een filmpje en naar de markt. Er zijn andere dingen die ze erbij samen doen en niet alleen voor de coffeeshop. Dus al zou je in Dokkum en in Tietsjerksteradeel meer coffeeshops neerzetten, dan zal dat nauwelijks tot geen invloed hebben, want mensen uit Dokkum reizen naar Drachten, Groningen overal heen, omdat daar niets is, in die omgeving dan. Bijvoorbeeld.

GV: Ja, dat was even een dwarsstraat hè. Dokkum. Maar Stiens?

Christine de Vries: Nou, dat is eigenlijk hetzelfde verhaal. Dat is op Leeuwarden gelegen, maar zou je daar een coffeeshop neerzetten, dan zouden mensen nog naar Leeuwarden komen, want verder is ook niks in Stiens. Mensen gaan toch uit naar de stad. Nei de stêd. En ze willen wat te doen hebben, ze willen eruit.

GV: Ja, maar is dat altijd zo? Er komen toch ook wel klanten die even snel aan komen rijden en iets ophalen en weer naar huis gaan?

Christine de Vries: Ja, nou van buiten de regio toch niet zo veel hoor bij mij. Dat gaat toch vaak wel even zitten en andere dingen doen in de stad.

GV: Dank u wel.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nog een laatste opmerking. We hebben straks een gemeentelijke herindeling en dan gaat Grou onder Leeuwarden vallen. Dus ik denk dat burgemeester Crone de spreiding gewoon kan regelen.

GV: Het lost zich zelf op straks.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou in ieder geval zuidwaarts lost het zich enigszins op. Want dan is Grou gemeente Leeuwarden en dan komen we zo op stelling 2 terecht, denk ik. De gemeenteraad heeft ingestemd met een bepaald vestigingsbeleid van de coffeeshops en dat zou je enigszins ongelukkig kunnen noemen. En als je bijvoorbeeld een ander vestigingsbeleid zou voeren met 12 coffeeshops, dan zou je misschien nog minder problemen hebben. En mijn concrete voorstel is: maak vestigingen van een coffeeshop in Grou mogelijk. Gezien het feit dat er dus ook een gebied bijkomt maak dan 13 of 14 coffeeshops op papier mogelijk, dus 1 of 2 daar in de buurt van Grou, en dan heb je eigenlijk al in je gemeente zelf geregeld dat er een bepaalde spreiding is. En ik kan me ook voorstellen (wanneer je het over spreiding hebt) dat je gewoon zegt van: we verlaten dat onzalige plan om in bepaalde kleine gebieden in de binnenstad die coffeeshops toe te staan. Geef die coffeeshops de mogelijkheid om zich te verspreiden over de hele stad en je hebt al die concentratieproblemen niet.

Erik Drent (Koffieshop De Os): Er is een ander marktmechanisme. In Leeuwarden heb je 12 shops. Dat betekent dat er concurrentie is. Dat betekent dus ook dat de kwaliteit omhoog gaat. Dus als je slecht bent, dan heb je gewoon niks te doen. Je ziet dat in kleinere gemeenten zoals Heerenveen, waar maar weinig shops zijn en de kwaliteit ook niet zo goed is. Er zijn heel veel mensen uit Heerenveen, uit Sneek die deze kant uit komen. Dus dat heeft er ook mee te maken.

GV: Dus je zegt eigenlijk 12 shops is juist oké, want dan gaat ook de kwaliteit van het spul omhoog, omdat er concurrentie

is. Maar met de invoering van de clubpas gaat die concurrentie straks weg, stel ik me zo voor.

Erik Drent: Ja maar dat hele clubpas-idee ...jongens, alsjeblijft ...

GV: Ja, maar hij komt er wel.

Publiek: Nee ...

Erik Drent: Als zou hij er wel komen: de politiek zal er achter komen wat het gaat inhouden. Maar die discussie gaan we zo meteen voeren.

GV: Goed, ja.

Mw. R. Postma-Zondervan (Wijkpanel Schieringen-Heechterp): Op zich ben ik niet tegen 12 coffeeshops, maar ik vind het persoonlijk wel teveel. En als je ziet bijvoorbeeld naar Zwolle daar zijn er maar 4, dat is ook een hele grote stad. Dan denk ik ja, met 8 kunnen we ook toe. En ik begrijp dat de mensen voor wie het werkgelegenheid is, dat die dat niet zo prettig vinden. Maar ik vind 8 in Leeuwarden ... En ik ben op zich ook voor spreiding, want spreiding is beter. En dan krijg je misschien een betere marktwerking, daar ben ik voor.

GV: Hoe komt u hier zo terecht? Als lid van het wijkpanel van Heechterp. U heeft in de buurt geen coffeeshop stel ik me zo voor.

Mw. R. Postma-Zondervan: Nee, maar wij hebben wel overlast van drugs. Mensen die handelen en 's nachts op straat rondlopen.

GV: Hoe weet u dat er in Zwolle maar 4 coffeeshops zijn? U heeft zich verdiept in deze materie?

Mw. R. Postma-Zondervan: Ja.

Lian Hiemstra: Daarnaast zijn er in Zwolle ook heel veel overlastproblemen. En wellicht komt dat omdat er maar 4 coffeeshops zijn. Misschien [...] niet het grootste probleem zijn.

GV: Daar ligt echt een causaal verband? Tussen de overlast in Zwolle en dat er maar zo weinig coffeeshops zijn? Dat is bewezen?

Lian Hiemstra: Dat zeg ik, dat hoeft niet persé. Maar er wordt hier gerefereerd aan, hé in Zwolle kan het ook met 5 of 4, maar ik weet ook dat er veel overlast is in Zwolle.

Mw. R. Postma-Zondervan: Maar er is hier ook overlast. [...]: Maar niet van de shops.

Mw. R. Postma-Zondervan: Dat zeggen jullie.

Date Burgerjon: U kunt toch geen last hebben van een coffeeshop uit de binnenstad?

Mw. R. Postma-Zondervan: Uit de binnenstad heb ik wel gehoord van omliggende mensen dat zij daar last van hebben.

Christine de Vries: Dat is ook het nadeel

GV: Dat is ook een geluid hè, van mevrouw dat ... Ik vind het wel stoer dat zij hier zo op deze bijeenkomst dat even zegt.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Het gaat niet om stoer zijn. Het gaat gewoon om feiten. En een feit is dat het COT heeft twee metingen hier in de binnenstad gedaan; er zijn 600 brieven verstuurd; er zijn reacties geweest van binnenstadbewoners. En uit dat onderzoek, helaas zijn de cijfers nog geheim, maar ik hoop dat de gemeente ook zeker aan de gemeenteraad die cijfers zal verstrekken, ... uit het onderzoek van het COT is gebleken dat de coffeeshops niet of nauwelijks overlast veroorzaken op één puntje na. En dat is dan ook nog een relatief lage score en dan gaat het over verkeersoverlast. En ik wil daarbij tevens de opmerking maken dat het vestigingsbeleid: we zitten bijna allemaal al in achterafstraatjes waar weinig parkeerplaats is. Het is met het

parkeren in de binnenstad de laatste twee jaar, met het sluiten van de parkeergarage onder het Zaailand (hij is nu weer open), ... is het moeilijk geweest met het parkeren. We doen er als ondernemers ook van alles aan. We hebben die pilot draaien. Maar gewoon de mededeling dat coffeeshops overlast veroorzaken is gewoon niet waar. Het is onderzocht en uit het onderzoek blijkt dat het niet zo is. En dat kunnen mensen aan die kant van de tafel ook bevestigen. Dus heel graag de microfoon misschien aan die kant.

GV: U gaat de regie nu overnemen?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nee maar anders krijg je de opmerking van een slager die zijn eigen vlees keurt. Ik bedoel het is niet aan mij om te zeggen dat wij geen overlast veroorzaken. Daarom hebben we bij de vorige ...

GV: Ik ga even naar de politie toe, ja? Meneer van der Veen kunt u instemmen met wat dhr. ten Bloemendal zegt of wilt u daar nog enige nuance in aanbrengen?

Hendrik van der Veen: Het gedeelte over dat onderzoek dat klopt volledig, ja. Uit onderzoek blijkt dat de grootste overlast verkeersoverlast is en dat andere punten daar niet uit voort komen. Het is niet zo dat softdrugsgebruik geen overlast met zich meebrengt, maar rond coffeeshops is verkeersoverlast de enige meetbare overlast.

GV: U heeft ook nog een vraag aan één van de aanwezigen hier?

Karen Vasbinder (VVD): Ja, over die overlast dan. Misschien zit die nog in een stelling. Maar die buurtgastheren, die hebben daar toch ook mee te maken? Ik wil wel even weten hoe dat zit?

Rinnie Slof: Ja die buurtgastheren, inderdaad dat is een pilot en die draait eind van het jaar twee jaar. Daar heeft inderdaad, zoals Gerrit Jan al zei, het COT een onderzoek gedaan. Aan het begin, een nulmeting en een eindmeting. En die cijfers mogen nog niet naar buiten gebracht worden. Die hebben we ook nog niet gekregen. We hebben wel een presentatie gehad, alleen voor intern, maar die cijfers die zijn eerst naar het ministerie. En dan krijgen wij ze uiteindelijk. Maar, inderdaad, wat er tot nu toe is gebleken, is het zo, en ook vanuit de rapportages van de buurtgastheren blijkt gewoon de parkeeroverlast. Dat is de grootste boosdoener.

GV: Ja, oké. Nog even een vraagje. Buurtgastheerschap? Bij hoeveel ...?

Rinnie Slof: Buurtgastheren dat zijn 4 gastheren die werken in koppels van 2 en dan donderdag, vrijdag en zaterdag. En dan 20 uur per week en ze surveilleren langs de coffeeshops en blijven ook hier en daar natuurlijk langere tijd staan om te kijken en mensen aan te sturen om hun auto bijvoorbeeld in een parkeervak te parkeren of even de draaiende motor uit te zetten, noem maar op. Maar het is niet alleen dan aan de coffeeshophouders te wijten, het zijn ook mensen die de binnenstad bezoeken.

GV: Dank je wel. Als laatste wat betreft dit rondje en dan gaan we naar de tweede stelling, want die ligt in het verlengde van de discussie die we nu eigenlijk aan het voeren zijn. Ik ga eerst even naar meneer en dan kom ik kort bij u, ja?

Frits Rijpma (ChristenUnie): Ik vraag me af, wie betalen die gastheren? Die moeten toch ook betaald worden of niet?

GV: Oké, dat komt vanuit de overheid.

Marjon Galjee: De vijf stellingen die vandaag dan zo gepresenteerd worden hebben allemaal te maken met de openbare orde en veiligheid. En inderdaad uit het buurtgastherenproject en de COT-enquête is gebleken dat er

geen sprake is van openbare orde verstoring, dus ik ben van mening dat we moeten stoppen met deze discussie.

GV: Dat gaan we niet doen. U mag weg gaan, maar u mag ook gerust blijven zitten hoor. Maar u vindt het eigenlijk niet zo zinvol, deze discussie?

Marjon Galjee: Het heeft met openbare orde te maken en er is geen sprake van ordeverstoring dus moeten we het oude bij het oude laten.

GV: Ja, oké. Als laatste dit en dan gaan we naar de tweede stelling.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Afsluitend, even wat historisch inzicht: in 1994 toen zijn de richtlijnen min of meer gevormd voor het coffeeshopbeleid. Toen zijn de AHOJG-criteria ook voor het eerst, laten we maar zeggen, zichtbaar geworden. De toenmalige secretaris-generaal van het ministerie van Justitie, meneer Suyver die was toen nog voorzitter van het College procureurs-generaal, het is even moeilijk, maar die schrijft erover hoe we dat begrip overlast moeten zien. En ik citeer uit zijn brief aan de hoofdofficieren van toentertijd uit 1994, 12 oktober om precies te zijn: "De overlast die zich voordoet rond een coffeeshop wijkt namelijk niet of nauwelijks af van de overlast rond cafés of andere openbare gelegenheden. Deze gelegenheden zouden daarom onderdeel kunnen zijn van een geïntegreerd gemeentelijk veiligheidsbeleid". Nou dat is dus gebeurd en wat blijkt nu in de praktijk (wanneer je gaat kijken naar de overlast bij coffeeshops) dat het zelfs nog minder is dan de overlast bij kroegen. Dat bleek ook uit het onderzoek, dat op sommige overlastpunten (bijvoorbeeld: het schoppen van lawaai, het braken voor je voordeur, het ruzie maken en noem maar op)... dat dat bij coffeeshops niet of nauwelijks wordt aangetroffen en bij kroegen dus wel. Dus het uitgangspunt van de landelijke overheid, van het ministerie van Justitie was van: bekijk die coffeeshops nou als een soort kroegje en als je een soort kroegje hebt, dan heb je altijd een soort drukte van mensen die aankomen, weggaan en noem maar op. Dat brengt een beetje overlast met zich mee, maar als je dat in een soort vergunningensysteem gooit, dan kun je dat handhaven. En zo blijkt dat hier gewoon in de praktijk. En dat blijkt gewoon goed te functioneren.

GV: Dank je wel, dank je wel. Stelling één. Goed, we gaan naar de tweede stelling. En die staat een beetje in het verlengde van waar we zojuist over hebben gediscussieerd. En dat gaat ook over spreiding, enz. Twee:

DE BINNENSTAD VAN LEEUWARDEN IS NIET GESCHIKT VOOR COFFEESHOPS!

En ik ga hem even nuanceren. Want dit is natuurlijk een oneliner, zoals die andere ook een beetje een oneliner was. Om de nuance aan te geven het volgende: de binnenstad van Leeuwarden is divers. Je hebt horeca, je hebt winkels, coffeeshops, bedrijven, woningen, prostitutie en in de praktijk zie je dat verschillende coffeeshops gevestigd zijn in smalle straten en dat er af- en aanrijdend verkeer is van klanten. Dat er te weinig parkeergelegenheid is en dat dit soms voor overlast zorgt bij de omgeving. Hoe zou je dat probleem op kunnen lossen? Is de conclusie gerechtvaardigd om de binnenstad ongeschikt te verklaren voor coffeeshops of zijn er andere oplossingen mogelijk? Wat is, wat is uw idee daarbij? Ik kom straks bij ten Bloemendal. Eerst wil ik anderen de gelegenheid geven. Zijn er andere oplossingen

mogelijk of heeft u suggesties van hoe we dat aan zouden kunnen pakken.

Lian Hiemstra: Ik verbaas me hierover, want er is een uitsterfbeleid voor buiten de grachten dus ik vind het een beetje ... Dan denk ik van ... Moeten we dan nu gaan discussiëren: ja, op het industrieterrein zou goed zijn, terwijl dat niet het beleid is? Ja, ik vind het een beetje een ...

Wendy Kluitenberg: Misschien kan ik daar op reageren. Wij zitten hier juist om jullie meningen te horen. Is dit nog een goed beleid wat nu vastgesteld is? Die staat ook in

Lian Hiemstra: Maar we hebben er al eens over gesproken.

Wendy Kluitenberg: Ja en nu is er een nieuwe ronde, nieuwe kansen zeg maar. En daarom willen we graag horen, vooraf, jullie mening horen van wat moet er wat aan de gemeenteraad voorgelegd kan worden? Is het vestigingsbeleid zoals het nu op papier is, is dat nog zo, dat we het moeten houden zo of hebben jullie andere ideeën daarover? Dus daarom is die stelling opgenomen. Wij horen graag jullie mening daarover.

GV: Ja. U gaat weg? U moet oppassen? Hartelijk dank voor uw komst.

Marjon Galjee: In 2000 moest mijn bedrijf vertrekken uit het deconcentratiegebied. En het gevolgd daarvan was

GV: Waar zat u?

Marjon Galjee: In de Breedstraat. En het gevolg daarvan was dat wij allemaal dichterbij elkaar kwamen te zitten. En op zich is de binnenstad geschikt voor coffeeshops, maar ik ben er een voorstander van dat een coffeeshop zich ook mag vestigen in winkelgebied of deconcentratiegebied.

GV: En aan welk gebied zit u dan te denken?

Marjon Galjee: Dat zeg ik, winkelgebied of deconcentratiegebied.

GV: Ja, maar concreet dan.

Rinnie Slof: Ik snap mevrouw Galjee, want nu is het coffeeshopbeleid dat in een deconcentratiegebied en in een winkelgebied mogen de coffeeshops zich niet vestigen. En inderdaad, je hebt ook bepaalde panden. We hadden voorheen horeca D en E. En in een horeca-E-pand mocht ook geen coffeeshop. Dus ik snap wat mevrouw Galjee bedoeld.

Marjon Galjee: En gezien het feit dat er geen openbare ordeverstoring is, vind ik dus dat een coffeeshop ook zich mag vestigen in een horeca-E-pand en winkelgebied en deconcentratiegebied.

GV: Wel vooral in het centrum dan de stad?

Marjon Galjee: Van mij mag het ook wel buiten het centrum. Ik vind dat de ondernemers daar vrij in gelaten moeten worden.

GV: Goed, dank u wel. U wilde ook nog iets zeggen?

Christine de Vries: Ik ben het met mevrouw Galjee eens en ik denk ook dat ... In het zuiden daar heb je diverse plaatsen, daar hebben ze (vanwege juist die openbare ordeverstoring) ze verplaatst naar industrieachtige terreinen. En daar is het beslist niet beter van geworden. De controleerbaarheid is veel slechter. Er komt allemaal handel en wandel bij. En voor de coffeeshopeigenaar is het denk ik niet een optie om op een industrieterrein te zitten. En dat is ook niet aan de orde in Leeuwarden denk ik. Want die openbare orde, en die overlast is hier niet aanwezig, zoals in dat soort plaatsen waar ze dat wel gedaan hebben.

GV: U zegt: in andere steden hebben ze daar al mee gewerkt, met industriegebieden en daar komt allemaal handel en wandel bij. Wat moet ik me daar bij voorstellen? Waar hebt u het dan over?

Christine de Vries: Nou andere drugshandel. Het is onoverzichtelijk op een industrieterrein. Alle bedrijven zijn daar 's avonds en 's nachts gesloten. Dus daar gaan andere mensen zich ophouden en dingen doen en die voor een coffeeshopeigenaar gewoon niet meer overzichtelijk zijn.

GV: Dus een wietboulevard op de Hemrik dat is voor u absoluut niet aan de orde.

Christine de Vries: Ik denk niet dat dat de bedoeling van een coffeeshop is. Dat is toch een uitgaansgelegenheid en een sociale aangelegenheid voor een deel. En niet dat wat we hier vandaag voor ogen hebben. En dat komt doordat daar bedrijven waren met 8 loketten voor een toeristenstroom en niet voor de Nederlandse coffeeshopklanten die een jointje willen roken.

GV: Mooi, dank u wel, dank u wel. Hoe kijkt u tegen deze stelling aan meneer? Hoe kijkt u tegen deze stelling aan?

Paulus Leegstra: Ik vind het gewoon nergens naar toe komen.

GV: De hele stad?

Paulus Leegstra: Het wordt een beetje als een exoot bekeken, de coffeeshop. Terwijl het in principe een heel normaal bedrijf is. En zo te horen, de overlast die valt genoeg mee. Het is gewoon de parkeeroverlast. Maar ook een goed lopende winkel die geeft ook overlast. En daar wordt gezegd, mwoh, de winkel loopt goed. Maar bij een coffeeshop wordt het ineens ervaren als overlast.

GV: Ik heb er niet zoveel ervaring mee hoor, maar ik stel me zo voor als je gaat winkelen in de stad, dan parkeer je je auto in de parkeergarage of in een parkeerhaven. Maar ik hoor dan nu (ik weet niet of het zo is) dat wanneer er een klant is die graag als hij softdrugs wil hebben, dat hij voor komt rijden en dat hij zijn auto niet kan parkeren en hem ergens neerzet en dan bijvoorbeeld een portie koopt en dan weer hard weg rijdt. Dat zijn dan vooral de dingen die dan spelen of zo?

Paulus Leegstra: Dat is een misvatting, want bijvoorbeeld, De Os heeft daar last van gehad, dan gaan mensen snel naar Bart Smit in Sinterklaastijd. Die parkeren hun auto met kinderen en draaiende motor in het kleine straatje en die gaan zelf rustig even bij Bart Smit kijken. En dan denkt iedereen, kijk daar staat weer zo'n auto voor de coffeeshop te wachten. Maar dat zijn gewoon "de normale" burgers die dat doen.

GV: U zit meneer te beamen.

Sylvia Kuntz (coffeeshop Flower Power): Bij de videotheek op de Voorstreek gebeurt het ook. Daar komen ook mensen aanrijden, die zetten de auto half op de straat zodat je er niet meer langs kan. En dan even snel de videotheek in en weer terug.

Lian Hiemstra: Op het Vliet ook. Dat is helemaal een drama.

GV: Ik ga even naar Hendrik van der Veen, want meneer zegt (u zit te lachen), maar meneer zegt van het is eigenlijk een misvatting die verkeersoverlast.

Hendrik van der Veen: Nou, dat is te eenzijdig. Ik denk dat het zeker rond coffeeshops gebeurt dat er een straat ingereden wordt, even voor de shop staan en proberen wat te halen. Niet in alle straten is de plaats van een coffeeshop, zoals het nu is, even geschikt. Doodlopende straten bijvoorbeeld. Waar de auto's dan vooruit inrijden en achteruit er weer uit moeten. Dat levert overlast op. Vooral wanneer dat in combinatie is met bewoning, is dat niet altijd even ideaal.

GV: Heeft de politie daar vaak melding van dan?

Hendrik van der Veen: Daar wordt regelmatig melding over gedaan.

GV: Door omwonenden.

Hendrik van der Veen: Ja, dat klopt.

GV: En wat zou er dan moeten gebeuren?

Hendrik van der Veen: Je moet goed kijken waar je een shop plaatst. Ik denk dat parkeergelegenheid in de buurt van de shop al veel problemen kan oplossen. Maar ook moet je de combinatie zoeken van bewoning en coffeeshop?

Voorname bewoning en een coffeeshop in dezelfde straat, is dat altijd even geschikt? Hoe is de verkeerssituatie? Die dingen spelen mee.

GV: Ik kom zo bij je. Is het goed met de auto?

Lian Hiemstra: Ja, het is duur parkeren hier.

GV: Er moest even geld bij.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Het is de wil van de gemeenteraad in Leeuwarden geweest dat er bepaalde plekken zijn waar een coffeeshop zich kan vestigen. En ik heb ze hier voor me. En het gaat inderdaad om binnen het grachtengebied en binnen bepaalde horecagebieden mogen dan coffeeshops zitten. Maar door dat vestigingsbeleid krijg je dus dat de coffeeshops in smalle kleine achterafstraatjes terecht komen. Een aantal van die coffeeshops zitten, laten we maar zeggen, als je uitgaat van de verkeerssituatie, niet echt gunstig. En we hebben een bepaalde aanloop en dat gecombineerd met die kleine straatjes, dat levert die parkeerproblemen op. En ik kan me dus helemaal aansluiten bij de opmerking van van der Veen dat het wenselijk zou zijn, dat als je een goede plek voor een coffeeshop zoekt, dat je dan ook kijkt naar wat voor mogelijkheden er zijn om te parkeren. En hoe verhoudt zich dat met de leefomgeving? En noem maar op. Alleen dan zal de gemeenteraad bereid moeten zijn om iets te doen aan het vestigingsbeleid. En dus zullen ze misschien het idee los moet laten, dat al die shops per definitie in bepaalde kleine gebiedjes in de binnenstad gevestigd moeten zijn.

GV: Maar de gemeente zegt ook daarvoor zitten wij hier. Om dus te luisteren hoe jullie daar tegenaan kijken.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Dat geef ik aan en ik wil de gemeente op een bijkomend probleem wijzen. In Den Haag heeft minister Opstelten bedacht, dat er vanaf 1 januari 2014 het zogenaamde afstandscriterium gaat spelen. D.w.z. je moet op 350, op het ogenblik is het 250 meter, vanaf voortgezet onderwijs zitten. Dat, die 250 meter, heeft in Leeuwarden geen enkele invloed gehad op de vestigingen zoals die er nu zijn, maar straks wordt het 350 meter vanaf voortgezet onderwijs en vanaf MBO-instellingen. En daarnaast heeft Opstelten in drugsdebat min of meer aangegeven, op vragen van het CDA, op termijn wil hij er ook voor gaan zorgen (gelukkig is het kabinet demissionair) dat dit ook voor basisonderwijs geldt. Dus als de gemeente wordt geconfronteerd met een nieuwe afstandseis, het landelijke beleid, dan wordt de gemeente de mogelijkheid om die shops op een verantwoorde manier te spreiden nog meer ontnomen. Dus als er zo'n afstandseis komt, dan is het misschien nog noodzakelijker om het huidige vestigingsbeleid eens los te laten en erover na te denken of er niet in Camminghaburen of in een andere wijk, zoals daar nu ook een kroeg is, een klein buurtcoffeeshopje kan komen. En ik zit niet uit mijn nek te kletsen: de gemeente Eindhoven doet dit al jaren, de gemeente Rotterdam doet dit al jaren, de gemeente Amsterdam doet dit al jaren. En zo zijn er meer grotere gemeenten in Nederland die tot het inzicht zijn gekomen: het is niet slim om deze voorzieningen allemaal op bepaalde plekken in de binnenstad te proppen, maar beter

deze over de hele stad te spreiden, zodat de verkeersoverlast in die achterafstraatjes gewoon niet meer aan de orde is.

GV: Wie nog meer?

Karen Vasbinder: Ik ben ook voorzitter van commissie Bestuur en Middelen waar dit in besproken wordt. Ik vind dit wel geschikt voor de discussie om te vragen aan de ondernemers: willen jullie eigenlijk ook wel in andere gebieden zitten, omdat daar jullie klanten zitten?

GV: Andere gebieden? Zoals?

Karen Vasbinder: Camminghaburen werd net genoemd. Zou dat een optie zijn? Zijn er ondernemers die daarin geïnteresseerd zouden zijn?

GV: Dus meer in de buitenwijken om zo maar te zeggen. In de ring om het centrum van de stad heen.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou kijk als ondernemer moet ik opmerken dat een verhuizing enorme kosten met zich mee brengt ... Kijk een liberale minister gaat ervoor zorgen dat wij vanaf 1 januari een maximum gesteld krijgen aan onze omzet, omdat wij niet meer dan 2.000 klanten mogen inschrijven. De berichten uit het zuiden wijzen op dusdanige omzetzalingen dat waarschijnlijk een heleboel shops het financieel niet zullen overleven. Dus als je nu aan ons gaat vragen, met het oog op de moeilijke tijden die gaan komen, van willen jullie een enorm bedrag gaan investeren in een verhuizing, zal het antwoord nee zijn. Maar als je er vanuit gaat dat er de komende 10 tot 15 jaar nog shops in Leeuwarden zullen zijn, dan kan ik me voorstellen dat als er ergens in de binnenstad een shop verdwijnt, dat je voor een nieuwe ondernemer de mogelijkheid creëert om zich in een buitenwijk te vestigen.

GV: Ja, wie wil er nog meer op reageren, op die vraag van Karin Vasbinder. Bent u voor dit beleid zoals het nu is? Of zegt u van, zeg jij, van mij mag het wel wat meer gespreid over de stad?

Lian Hiemstra: Nou het is precies zoals Gerrit Jan zegt, dat ligt geheel aan hoe de toekomst eruit gaat zien. Ja, dat is natuurlijk gissen naar iets ... Zoals het nu staat, heeft het voor ons totaal geen zin. En sowieso wij zitten al 25 jaar of inmiddels 26, 27 jaar op hetzelfde plekje, we zijn de oudste shop van Leeuwarden, dus voor ons is dat sowieso een beetje Maar met het huidige beleid, zie ik daar geen heil in, nee.

GV: Goed. Hoe zit dat trouwens met als je een vergunning verleent voor een coffeeshop. Kun je daaraan koppelen dat een verkeerssituatie om zo'n shop heen dan ook in orde moet zijn, als het gaat om aankomend en afrijdend verkeer.

Hendrik van der Veen: Met die vraag moet je eigenlijk bij de gemeente zijn.

GV: Oké, hoe is dat? Nee, dat is nu niet geregeld?

Rinnie Slof: Nee.

GV: Maar als er zich een nieuwe ondernemer wil vestigen met een coffeeshop bijvoorbeeld. Dan is het niet zo dat de gemeente daar bepaalde criteria aan verbindt? Ook als het gaat om verkeersoverlast (buiten de shop) van de klant?

Rinnie Slof: In de exploitatievergunning staat wel dat, net zoals bij de horeca-niet-alcohol en bij de coffeeshops, ... dat de exploitant verantwoordelijk is voor zijn bezoekers. Maar er staat niet iets in over verkeersoverlast. Dus het antwoord is nee.

GV: Maar is het wettelijk gezien wel mogelijk om dat te doen als gemeente? Geeft de wet de gemeente wel de ruimte om zo iets op te nemen in de vergunning?

Hendrik van der Veen: Er is volgens mij nog geen beleid geformuleerd. Als er een nieuwe aanvraag komt, wie kiest

dan de beste? Wie heeft het nu het beste plan staan over waar vestig ik mijn shop? Hoe ga ik dat doen en hoe richt ik mijn bedrijf in? Dus er is wel enige vorm van richting die eraan gegeven wordt.

Rinnie Slof: Wel met nieuwe aanvragen, maar wat ligt niet.

Lian Hiemstra: Maar er worden toch geen nieuwe vergunningen meer uitgegeven nu?

GV: Nee, het is een beetje een hypothetische zaak.

Wendy Kluitenberg: Als er iemand weg zou vallen bijvoorbeeld en de plek komt vrij, dan hebben we een soort lijst van wie heeft het beste ondernemingsplan en dan kunnen deze onderwerpen daar ook nog....

GV: Mevrouw u had nog een opmerking over coffeeshops op een industrieterrein bijvoorbeeld. Dat vond u een onzalig idee.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Er staan ook geen kroegen op een industrieterrein.

GV: Nee oké. Wie vindt dat wel een goede optie om dat te doen?

Sylvia Kuntz: Ik wil wel eentje naast de McDonald's zetten.

GV: Wat zegt u? Naast de McDonald's? Een soort McDrive.

Sylvia Kuntz: Een McDrive ja. Dat lijkt me wel ideaal.

GV: Dat zou een ideale situatie zijn?

Sylvia Kuntz: Ja dat wel. Maar dat zijn mensen die niet echt de stad in gaan. Daar kan je makkelijk langsrijden. Dan heb je geen overlast van het verkeer in de binnenstad.

GV: En is dat een leuk idee of zou u, als u de mogelijkheid krijgt, dat ook serieus overwegen?

Sylvia Kuntz: Als de toekomst er beter uit zag wel, ja.

GV: Dank u wel.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Misschien ten overvloede, maar kijk: de gemeente (het huidige coffeeshopbeleid) heeft dus een aantal regels voor de vestiging van coffeeshops. Maar bijvoorbeeld een belangrijk gedeelte van de binnenstad is uitgezonderd: de gehele Voorstreek, Over de Kelders, de Nieuwestad, de Wirdumerdijk, de Kleine Kerkstraat, kernwinkelgebied. Daar mogen geen coffeeshops gevestigd worden. Als je dat bijvoorbeeld opheft, dan creëer je al veel meer ruimte om een betere plek te krijgen. En dan kunnen mensen ten minste verhuizen. En als je nu gewoon de kaart gaat bekijken en je houdt in je achterhoofd de afstandseis, die inmiddels geformuleerd is in Den Haag, dan blijft er praktisch gezien, als je ook uitgaat van het bestemmingsplan m.b.t. de panden, dan blijft er bijna geen plek over, anders dan de plekken waar de huidige shops nu zitten. Dus d.m.v. van verhuizing nu wat aan de situatie doen en op die manier eventuele knelpunten oplossen dat is praktisch gezien niet mogelijk. Maar de gemeenteraad heeft dus straks in september de vrijheid om te zeggen van: Weet je wat? Wat wij in 1997 hebben bedacht (ik kan me nog meneer den Oudsten herinneren die vond het allemaal stinken en het moest allemaal maar in achterafstraatjes, PvdA was dat)... Nou misschien kan deze raad zeggen van: we gaan dat gedeelte... dat voegen we gewoon toe aan de vestigingsplekken van de coffeeshops. En bovendien kun je bedenken, dat je in buitenwijken bepaalde plekken aanwijst waar ook een coffeeshop mag komen. En dan heb je in de loop van de komende 10 jaar in ieder geval de kans om wat meer te spreiden over de stad. En ik wil gewoon ook nog even wijzen op het feit: je hebt ook buurtkroegen in de buitenwijken. En ik weet niet of die overmatig veel overlast veroorzaken, maar je zou aan de hand daarvan bijvoorbeeld een beeld kunnen krijgen van: is het wenselijk om een

buurtcoffeeshopje te hebben? Want kijk de kroeg in Aldlân of Nylân (ik haal die wijken altijd door elkaar) die staat er toch ook al jaren?

GV: Ik heb u nog niet gehoord. U bent hier ook namens één van de coffeeshops uit de stad? Ja? Welke coffeeshop hebt u?

Mohammed Baddouri (coffeeshop Miami): Miami

GV: Hoe denkt u over deze stelling?

Mohammed Baddouri: Nou ja, het is een beetje ingewikkeld eigenlijk.

GV: Het is een beetje ingewikkeld.

Mohammed Baddouri: Te ingewikkeld.

GV: Wat maakt het ingewikkeld?

Mohammed Baddouri: De hele wetgeving.

Date Burgerjon: Er wordt de hele tijd onderscheid gemaakt tussen coffeeshops en ander horeca. Dat vind ik toch best wel vreemd. Want ik weet niet precies hoeveel kroegen er hier in Leeuwarden zijn, maar er zijn er veel die vrij leeg zitten. Waar niet altijd de tent vol zit en daar is ook overlast, dronkenschap en er is altijd maar een discussie over coffeeshops, terwijl wij gewoon horecabedrijven zijn waar je een roesmiddel kunt kopen, wat alcohol in feite ook is. Dus eigenlijk vind ik het ook een non-discussie dit.

GV: Maar er is ook gesproken met de horeca hoor. Afgelopen dinsdag en dan zijn er weer andere dingen die er worden besproken maar die discussie wordt ook gevoerd.

Date Burgerjon: Maar andere horecabedrijven hebben niet allemaal zulke zware regelgeving als: de deur mag niet openstaan, er mag geen reclame gemaakt worden, we mogen geen terras hebben, we mogen niet dit ... Dat soort dingen.

GV: Ja, dat is gezegd. Zijn er nog vragen van raadsleden aan de coffeeshophouders? Hier, over deze stelling. Nee? We gaan naar stelling drie. En die luidt als volgt:

ALLE COFFEESHOPS IN LEEUWARDEN MOETEN OM DRIE UUR DICHT!

De gedachte hierachter is dat een beperktere periode van verkoop van softdrugs dat het ook de verkoop van softdrugs kan ontmoedigen. [Erg veel geroezemoes] Dat is een beetje de ... Weet je wat ik ga doen Beste Date Bosma ik ga dit eerst even inleiden laat ik dat even doen en dan kunt u reageren. Burgerjon, mijn excuus Date. Ik ga eerst dit even inleiden. En dan ga ik even een verduidelijking vragen van iemand van de gemeente. Dan hebben we een goed startpunt om er verder van gedachten over te wisselen. Dat lijkt me het verstandigst. Alle coffeeshops in Leeuwarden moeten om drie uur dicht. Nou, de gedachte hierachter is dat een beperkte periode van verkoop van softdrugs de verkoop ook kan ontmoedigen. Daarnaast kan de beperking van de openingstijden een positief effect hebben op de veiligheid van de omgeving. Nu mogen coffeeshops in de praktijk open van 8.00 's ochtends tot 6.00 uur de volgende ochtend, dacht ik he? Dat is niet zo? Dan ga ik nu even naar de gemeente, hoe zit dat?

Rinnie Slof: Van de 13 coffeeshops zijn er 11 coffeeshops die open mogen van 8.00 tot 6.00. Maar tussen 3.00 en 6.00 mogen ze geen komende en nieuwe bezoekers toe laten. Dus daar doel jij op. Je mag wel open zijn tot 6.00 uur. Ja.

GV: Oké, maar je mag tot 3.00 uur nog nieuwe gasten binnen laten en na 3.00 's nachts mag dat niet meer. En deze stelling behelst eigenlijk om 3.00 uur gewoon helemaal dicht ...

Rinnie Slof: En leeg.

GV: En leeg, oké.

Sylvia Kuntz: Na 3.00 blijft er niemand meer zitten.

Lian Hiemstra: Volgens mij is er maar één coffeeshop die tot 3.00 open is en dat is Flower en verder is iedereen eerder dicht, dus deze stelling heeft voor niemand hier, denk ik, nut.

Wendy Kluitenberg: Dan is wel onze vraag: wij hebben nu de openingstijden dus wel tot 6.00, dat staat op papier. Moeten dan de openingstijden niet ... Dat we in het beleid zetten, niemand is open, dus we kunnen ook zeggen: het is gewoon 3.00 sluiten met de coffeeshops.

Lian Hiemstra: Maar het werkt zo prima toch? En je hebt er verder geen overlast van dus waarom zou je dat moeten veranderen?

Date Burgerjon: Nou als er iemand is die wel tot 6.00 wil openblijven dan moet hij dat vooral doen maar ik zie daar het nut er niet van in.

Sylvia Kuntz: Het beperken van die sluitingstijden dat heeft niet tot gevolg dat er minder verkocht wordt. Maar dat heeft tot gevolg dat, als je bijvoorbeeld later opengaat... Ik heb namelijk 3 coffeeshops, ook eentje in Sneek en Harlingen. In Sneek mag ik pas om 13.00 's middags open, wat niet als gevolg heeft dat er minder verkocht wordt, maar het gevolg heeft dat ik om 13.00 uur 50 klanten voor de deur heb staan. Dus dat veroorzaakt juist overlast. En juist in Leeuwarden kan ik van 9.00 tot 3.00 uur 's nachts open en daardoor verspreidt het meer over de dag en heb je juist minder overlast.

GV: En u bent ook 's nachts tot 3.00 uur open?

Sylvia Kuntz: Op zaterdag ben ik tot 3.00 uur open.

GV: En op de andere dagen?

Sylvia Kuntz: Doordeweeks tot 1.00 uur en op donderdag en vrijdag tot 2.00 uur.

GV: Oké, en op zaterdag tot 3.00 uur.

Sylvia Kuntz: Ja.

GV: En ... Maar u maakt er geen gebruik van dat u tot 6.00 uur open mag? U gaat echt om 3.00 uur dicht, sluit u de tent om het zo maar te zeggen.

Sylvia Kuntz: Ja, om 3.00 uur gaat de zaak dicht.

GV: En dus u bent eigenlijk, en nu leg ik u misschien de woorden in de mond, maar u bent geen voorstander van dat bijvoorbeeld die sluitingstijden op papier beperkt worden?

Sylvia Kuntz: Nou nee.

GV: U vindt het goed zo.

Sylvia Kuntz: Het is prima. Ja.

GV: Maar omdat coffeeshops niet gebruik maken van die uren tussen 3.00 en 6.00 uur, zou je kunnen zeggen van: nou gemeente, we passen de sluitingstijden aan, 's ochtends om 8.00 uur open en 's nachts moet je 3.00 uur dicht.

Sylvia Kuntz: Ja, dat heeft voor mij niet zoveel invloed. Er blijft niemand na 3.00 uur open.

Wyb Feddema: Ik denk dat het misschien ook te maken heeft met de mogelijke koppeling van de discussie, die vorige week ook is geweest om de gewone horeca tot 3.00 uur open te laten zijn. Ik denk als dat gebeurt dan is die koppeling met ...

Christine de Vries: Dan is het vanzelfsprekend dan.

Gerrit Jan ten Bloemendal: In januari, januari 2011, heeft de raad over het coffeeshopbeleid gesproken. Toen was ook het voorstel van de burgemeester aan de orde om alle tenten om 24.00 uur dicht te doen. Nou, er was een raadsmeerderheid om, laten we maar zeggen, het oude systeem te handhaven. En het oude systeem komt er op neer dat de openingstijden van de coffeeshop (theoretisch) dezelfde zijn als de

openingstijden van de andere horeca. En ik pleit er gewoon voor om die koppeling in stand te laten.

GV: Waarom?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Omdat in Kijk we hadden het er net over dat een hele boel shops maken geen gebruik van de gelegenheid om zo lang open te zijn, zoals ze mogen zijn. Er zijn een aantal shops in de stad die een nachtelijke functie vervullen en één van de argumenten was, als je die shops om bijvoorbeeld 24.00 uur of om 23.00 uur sluit en een andere horeca is tot 3.00 uur open, dan geef je de straathandel in die nachtelijke uren er juist ook een extra marktsegment erbij. Als je nu op het Ruiterskwartier 's nachts om 2.00 een blowtje wil kopen, kun je lekker naar Flower Power toe. Ben je in de binnenstad dan kun je eventueel een andere shop opzoeken die wat langer open is. En als je die sluitingstijden van coffeeshops en overige horeca gaat scheiden, dan creëer je dus voor dat gedeelte van de nacht of de avond gewoon een segmentje voor straathandel.

GV: Is dat zo?

Lian Hiemstra: Ja, dat is zo. Dat is toch logisch? Dat zie je toch nou in Maastricht ook. Daar zijn ze helemaal dicht. Daar krijg je toch ook straathandel en dat krijg je dan toch ook.

GV: Nee, maar wat is nu de praktijk? Er zijn nu 13 coffeeshops in Leeuwarden. Hoeveel gaan er eigenlijk om 1.00 uur dicht 's nachts?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Toen de vorige keer de nota van de gemeente werd gepubliceerd, toen werden in het overzicht alle openingstijden gegeven die volgens de vergunning mogen. Ik heb toen de moeite genomen om de shops langs te gaan. En bijvoorbeeld een coffeeshop als Utoop die heeft een openingstijd doordeweeks en op zondag tot 23.00 uur, op zaterdag tot 24.00. Repelsteeltje is bijvoorbeeld van donderdag tot en met zaterdag open tot 1.00 uur. Dan hebben we Sacramento, maar die is op het ogenblik gesloten, maar die hadden bijvoorbeeld op vrijdag en zaterdag een openingstijd tot 2.00 uur. De Os, wijzelf, zijn open tot 23.00 uur. Onze collega's van Miami die gaan ook om 23.00 uur dicht. American in de Nieuwesteeg die is open tot 2.00 uur doordeweeks, donderdag tot en met zaterdag tot 3.00 uur. De Zone heeft openingstijden vergelijkbaar met De Os en Miami. Flower Power, het is net benoemd, ook tot 3.00 uur 's nachts op zaterdag, tot 2.00 uur 's nachts op donderdag en vrijdag. En als je dus de shops om 24.00 uur dicht gaat doen, dan ontnem je de blower, de gebruiker van cannabis, in Leeuwarden de mogelijkheid om in die uren nog wat te kopen. Waarom zou je dat doen? Die coffeeshops die geven op die plekken op die ogenblikken geen overlast. En het gebruik dring je er niet meer terug. Ik bedoel het idee-fixe door een coffeeshop te sluiten, dat dat enige invloed heeft op de hoeveelheid cannabis die gebruikt wordt in de samenleving, dat kan iedere wetenschapper je uitleggen dat dat volstreekte onzin is.

GV: U zit zo te kijken, wilt u reageren?

Mw. R. Postma-Zondervan: Nou ik vind gewoon van: de winkels zijn ook tot een bepaalde tijd open, dat weten de klanten, dat weten ook de klanten van de coffeeshops. Ik zeg gewoon vrijdag en zaterdag 3.00 uur die tent sluiten en door de week 1.00 uur. Daar ben ik voor.

Lian Hiemstra: Maar, dat gebeurt ook.

Mw. R. Postma-Zondervan: Dat is toch geen probleem?

Lian Hiemstra: We zijn ook eerder dicht.

GV: Daar zou u voorstander van zijn?

Mw. R. Postma-Zondervan: En ik bedoel de klant weet gewoon: oh, ik moet dan en dan nog mijn spulletjes halen en dan is het toch klaar?

Christine de Vries: Dat is ook zo.

GV: Maar op papier staat toch altijd tot 6.00 open, maar dan kun je dat aanpassen? Omdat de praktijk daar toch gebruik van maakt dan.

Christine de Vries: Het zou mij persoonlijk niet uitmaken.

Lian Hiemstra: Het kost alleen heel veel extra werk weer voor iets wat niet gebruikt wordt.

GV: Ik kom zo bij u ja, als u wilt reageren. Oké? U wou ook nog wat zeggen.

Marjon Galjee: Nee ik sluit me aan bij Christine. Ik vind dat geen probleem 's nachts om 3.00 sluiten, want ik ben elke dag om 23.00 uur dicht.

Rinnie Slof: Kun je voor- en tegenstanders even peilen van deze 3.00 uur sluiten? Dat we even weten wie de voor- en tegenstanders zijn.

GV: Een klein beetje een informele peiling?

Rinnie Slof: Ja.

GV: Oké, dat is wel een goed idee. Dat wil ik wel doen. Dat wil ik wel even doen. Maar u wilde zojuist nog even wat zeggen. Ik kom met de microfoon bij u dan kunt u reageren, zullen we dat zo afspreken?

Lian Hiemstra: Ja, hartstikke goed. Maar ik wil alleen maar even zeggen dat, als je het nu gaat aanpassen, dan krijg je alleen maar een hele hoop werk en bureaucratie om niks, omdat er geen gebruik van wordt gemaakt. Er is geen overlast van dus waarom moet je iets veranderen wat goed gaat?

GV: Ik begrijp u. Ja.

Hedser Kok (D66): Ik hoorde net dat de huidige openingstijden gekoppeld zijn aan de openingstijden van de hele horeca. Laten we dat nou gewoon zo houden. Als er dan bij de één wat verandert, dan past

GV: Maar u bent hier om vragen te stellen. Niet om uw politieke standpunt kenbaar te maken.

Hedser Kok: Is dat niet de beste

GV: Dat moet u in de raad doen.

Hedser Kok: Maar is dat dan niet de beste oplossing, vraag ik aan de mensen. In plaats van nu op een tijd te gaan zitten, die misschien over 10 jaar, met voortschrijdend inzicht, helemaal niet meer voldoet.

GV: Dat gaan we niet voorleggen aan de mensen.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Deze stelling, die schept onduidelijkheid, omdat we dan om 3.00 geen mensen meer toe mogen laten. Ik zou de stelling zo willen formuleren (en als we daar dan over gaan stemmen van): je kunt vragen ben je ervoor dat coffeeshops net zo behandeld worden als de andere horeca? Of vind je dat coffeeshops een apart regime moeten hebben voor sluitingstijden en openingstijden? En ik moet me aansluiten bij D66, het is hier

GV: Dan is jou standpunt bekend, dan hoeft jij niet meer mee te stemmen straks.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Om het even in historisch perspectief te schetsen: het is altijd zo in Leeuwarden geweest dat de sluitingstijden van de coffeeshops dezelfde waren als de overige horeca. En er is geen enkele aanleiding voor om dit te veranderen. Geen overlast, geen vechtpartijen, geen toestanden of wat dan ook.

GV: Oké, dat was nog even het laatste pleidooi van Gert Jan ten Bloemendal. Maar misschien is dat wel even handig om een beetje een informele peiling te houden. Wie zegt van:

nou ik wil eigenlijk die sluitingstijden die er nu zijn, daar voel ik mij goed bij en laat het zo. Of zijn er mensen die zeggen: we maken toch geen gebruik van die tweede helft van de nacht, dus wat ons betreft kunnen die sluitingstijden ook naar 3.00 uur. Dat iedereen dan dicht is. Wie is voor dat laatste idee? Dus aanpassing van de sluitingstijden. Niemand. Wie maakt het niks uit? (*3 handen omhoog*). Het maakt u ook niks uit. Wie zegt: ik wil graag dat die sluitingstijden zoals ze nu zijn gehandhaafd blijven (*3 handen omhoog*).

Iemand uit de zaal: En als de horeca verandert?

GV: En als de horeca verandert? U wilt eigenlijk gewoon aansluiten bij het regime voor de horeca? Dat is het.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Gelijke monniken, gelijke kappen. En kijk nog even over de handhaving. Als de kroegen om 3.00 uur dichtgaan. De discotheken om 4.00 uur. De coffeeshops om 24.00 uur. De friettent om 1.00 uur. Ik weet niet of Hendrik daar zin in heeft, maar hij moet al die verschillende openingstijden handhaven en het zou voor de politie verrekte handig zijn als er enig systeem in zat.

GV: U wilt daarop reageren. Van welke coffeeshop bent u?

Simon Brouwer: *Ik heb geen coffeeshop. Mijn naam is Simon Brouwer en ik heb een administratiekantoor hier in Leeuwarden en ik verzorg de administratie voor een aantal shops. Wat ik hier nou hoor is dat er van de 11 van de 13 shops een exploitatievergunning hebben waarin staat dat ze tot 6.00 uur open mogen. En wat ik hier nou hoor in de zaal, de één gaat om 23.00 uur dicht, de ander om 1.00 uur en weer een ander om 24.00 uur. Waarom passen jullie dan de aanvraag van de vergunning bij de gemeente niet aan? Dat je zegt van: ik ga om 24.00 uur dicht? Dan staat het toch op papier? De ondernemer is toch vrij in zijn doen en laten daarin? Die hoeft toch niet persé tot 6.00 uur open te zijn, omdat dat het beleid van de gemeente is?*⁴

Wendy Kluitenberg: Wij leggen het ook niet verplicht op, alleen ze hebben de mogelijkheid om tot 6.00 open te blijven. Wij verplichten de shop niet om tot 6.00 open te blijven.

Simon Brouwer: *Nee, dat snap ik. Maar de meesten, zoals ik dat nu hoor (de vergunningen liggen daar bij u op tafel) staan allemaal op 6.00 uur. Tenminste 11 van de 13. En het meeste van wat ik hier nu gehoord heb, is dat de meesten om 24.00 uur uiterlijk dicht gaan. Dus dat hoeft niet tot 6.00 uur.*⁵

GV: Ze maken er geen gebruik van. En dus zegt de gemeente eigenlijk ook met zoveel woorden van: misschien moeten we wel overwegen om die sluitingstijden in te perken, omdat er toch in de tweede helft van de nacht er geen gebruik van wordt gemaakt.

Simon Brouwer: *[...] horeca wil dat volgens mij helemaal niet.*⁶

Pier Tilma (FNP): *Hier maak ik bezwaar tegen hoor. Maar ja, dat zal wel weer niet mogen als raadslid. Maar waarom moeten jullie wat regelen wat niet hoeft te worden geregeld? Jullie kunnen de hele wereld wel dicht regelen. Jullie moeten zo weinig mogelijk regelen.*⁷

GV: Maar Pier Tilma daarvoor kunt u straks in de commissie en in de gemeenteraad, daar kunt u daar volop tegen ageren of uw mening kenbaar maken. U wilde ook nog wat zeggen?

⁴ Vertaald uit het Fries.

⁵ Vertaald uit het Fries.

⁶ Vertaald uit het Fries.

⁷ Vertaald uit het Fries.

Nee? U heeft niks te zeggen. We hebben ... ja, Gert Jan als laatste.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik weet gewoon dat de gemeente Leeuwarden met dit beleid t.a.v. de openingstijden van de coffeeshops, maar ook t.a.v. de openingstijden van de overige horeca eigenlijk een vrij uniek beleid voert. En ik zou het echt daadwerkelijk ontzettend zonde vinden als ze dat af zouden gaan schaffen. Ik blijf er gewoon voor pleiten: maak van die coffeeshops niet al te zeer aparte dingen, wij krijgen het straks al moeilijk genoeg met die besloten club en de hele shit. En waarom zou je af gaan wijken? Ik bedoel je hebt het recht om tot 3.00 uur mensen binnen te laten en het recht om tot 6.00 open te zijn. Als een ondernemer daar niet voor kiest, nou dat is gewoon prima. Ik bedoel dan regelt het zichzelf wel. Maar dat er een paar shops in de stad zijn waar je tot 's avonds laat wat kunt halen, dat voorkomt dat er anders op die momenten van de nacht straathandel is. Er zijn gemeenten in Nederland waar ze de coffeeshops allemaal om 23.00 uur sluiten. Alle cannabis die na 23.00 uur wordt gekocht, die wordt op straat gekocht. Nou, dat hebben we hier in Leeuwarden niet of nauwelijks. Laten we dat zo houden.

GV: Dank je wel. Goed, we laten het even hierbij voor wat betreft de derde stelling. We krijgen straks nog nummer vier en vijf, dat doen we na de pauze. Dus even een kwartiertje pauze. Ik zou u willen vragen om hier net even na drieën weer terug te zijn. Er is koffie en thee en dan tot zo meteen.

PAUZE.

GV: Stelling vier.

LEIDINGGEVENDEN MOETEN EEN DIPLOMA HEBBEN!

Ik ga dat even toelichten. Een leidinggevende bij een coffeeshop die softdrugs verkoopt hoeft niet te voldoen aan een diploma-eis om op verantwoordelijke wijze softdrugs te verkopen. Dat is de huidige praktijk. Maar voor iedere ondernemer, leidinggevende, die op verantwoorde wijze alcohol wil schenken en/of wil verkopen, geldt wel dat ze een verklaring sociale hygiëne moeten hebben. Deze verklaring gaat over de werking van alcohol, drugs, gokken, het gastvrijheidsconcept wet en regelgeving in de horeca, het sociaal-hygiënisch beleid en over arbeidsomstandigheden. Zou het een goed idee zijn om ook zo'n verklaring sociale hygiëne voor leidinggevendenden in coffeeshops verplicht te stellen. Zou dat een goed idee zijn? U zegt ja.

Mw. R. Postma-Zondervan: Ja, je moet één lijn trekken. Wat voor de andere horeca geldt, geldt ook voor hen. Maak dit transparant en duidelijk. Dat is ook goed voor de werknemers die daar werken. Dan weten ze waar ze aan toe zijn en dan hebben ze iemand boven zich die verstand van zaken heeft.

Lian Hiemstra: Mag ik daar even heel snel op reageren, want anders klopt het hele verhaal niet.

GV: Zegt u het maar.

Lian Hiemstra: Het is heel belangrijk om te weten voor de mensen die geen coffeeshop hebben, dat elk personeelslid is bij ons leidinggevende. Anders mogen ze bij ons ... Ze moeten bij ons op de vergunning. Staan ze niet op de vergunning, dan mogen ze ook niet alleen aan het werk dus dan moet er altijd iemand bij zijn. Dus de personeelsleden zijn, in ieder geval bij ons, allemaal leidinggevend.

GV: Wat houdt dat in als je leidinggevende bent?

Lian Hiemstra: Niks. Dat je op de vergunning staat.

GV: Dat je op de vergunning staat. Ja, maar dat is toch een papieren kwestie of niet.

Lian Hiemstra: Ja, maar dat is even iets anders dan dat mevrouw denkt dan dat er één leidinggevende is die boven je staat, die verstand heeft van sociale hygiëne en dat soort dingen. Bij ons zijn ze dus allemaal leidinggevende.

GV: Maar wat deze stelling impliceert is, dat er altijd in de coffeeshop iemand aanwezig moet zijn, die bijvoorbeeld informatie kan verstrekken over drugs, over (... alcohol wordt er bij jullie niet verkocht), maar die een diploma heeft om dat ook goed te kunnen doen.

Lian Hiemstra: Ja, dat zegt de stelling. Dat klopt.

GV: Bent u het daar mee eens?

Lian Hiemstra: Nou dat weet ik niet. Want wij worden aan zoveel andere regels al verbonden dan de andere horeca. Je moet bij ons al 21 zijn, voordat ze bij ons mogen werken. Nou ja, ze weten allemaal wel wat ze verkopen. Het enige stukje is misschien sociale hygiëne. Maar wij mogen met onze keuken, die eigenlijk verder goed in orde is, alleen een tosti kaas verkopen. Dus ...

GV: Maar het gaat niet over de tosti's en over de kaas hoor. Dat gaat over de softdrugs, dat u dat gewoon op een goede manier kunt verkopen.

Lian Hiemstra: Ja, maar dat ...

GV: Dat u daar een examen voor heeft afgelegd. Dat iemand anders ook weet dat u ook echt er voor bent toe bereid.

Lian Hiemstra: Ja, maar dat leggen wij ons personeel, onze werknemers allemaal duidelijk uit, voordat ze komen te werken. Of daar nou persé een diploma aan vast moet zitten dat ...

GV: Dat hoeft niet.

Lian Hiemstra: Nee.

GV: In de horeca moet dat wel, hè?

Lian Hiemstra: Ja, maar de horeca daar hoeft je niet 21 voor te zijn. De horeca, daar hoeft niet iedereen leidinggevende te zijn. In de horeca zijn zoveel andere dingen dan bij ons.

GV: Ja, ja.

Mohammed Baddouri: De meeste klanten, die weten beter dan ons wat ze gebruiken. Dus in principe is het niet nodig.

GV: U vindt het niet nodig?

Mohammed Baddouri: Nee, ik vind het niet nodig.

GV: In sportkantine moet het ook hè. Moet je ook een diploma sociale hygiëne hebben. Om een pilsje te kunnen tappen.

Mohammed Baddouri: Ja dan heb je alcohol, wij hebben softdrugs. De meeste klanten weten wel hoe ze het moeten gebruiken.

GV: U zegt niet van: er moet een diploma komen, zodat je daar ook enigszins toezicht op kunt houden.

Mohammed Baddouri: Nou, als u mij vertelt waar ze hier in de stad dat diploma ... die opleiding geven, zou ik er misschien over nadenken.

GV: U had ook de hand omhoog.

Sylvia Kuntz: Nou, ik denk dat daar dan een speciaal diploma voor moet komen. Sociale hygiëne is echt op de alcohol gericht. Dus dan zou er een speciaal diploma voor coffeeshops

GV: Ja. Dus als ik dan bij u binnenkom als klant en ik wil wat kopen, dat u mij dan ook goede informatie kunt verstrekken over de werking van wat ik dan koop.

Sylvia Kuntz: Ja, maar ik denk dat alle personeelsleden in de coffeeshops dat wel kunnen doen. Iedereen die aan het werk

is in deze branche heeft er genoeg verstand van om dat uit te leggen.

GV: Ja, is dat zo?

Sylvia Kuntz: Dat denk ik wel. Bij ons in ieder geval wel.

GV: Maar de overheid kan pas zeggen, nou, u heeft dat diploma ook gehaald, dus u hebt ook voldoende kennis om dat te doen.

Sylvia Kuntz: Ja, maar dan moet er ook een diploma zijn wat je kunt halen. Maar dat is er niet.

Christine de Vries: Ja ik denk dat er een beetje een misverstand is over wat voor diploma's. Diploma sociale hygiëne dat heeft er voornamelijk mee te maken, of voornamelijk ... voor een deel mee te maken hoe je met probleemgevallen omgaat in je zaak. En dat is dus meestal mensen die verdwaald zijn met alcohol in hun lijf en hoe je daarmee moet handelen. Daarmee heeft met sociale hygiëne te maken. Ik heb een aantal ... De meeste van mijn personeelsleden die vast in dienst zijn, die halen dat diploma ook. Maar het heeft inderdaad niks met het verkopen van hasj en wiet te maken. Daar moet je echt zelf die mensen voor opleiden en zorgen dat ze de nodige informatie kunnen geven. Mijn mensen hebben dus, de vaste personeelsleden, wel sociale hygiëne.

GV: Waar halen ze dat diploma?

Christine de Vries: Nou bij de reguliere instanties. Er zijn genoeg instituten die dat geven, net als BHV en zo.

GV: Maar dat eist u ook van uw mensen?

Christine de Vries: Ik eis het niet. Als ik een goed personeelslid heb, dat helemaal aangemeld is bij de gemeente (en alles is door de Bibob) dan geven wij zelf die opleiding. Of opleiding, die cursus.

GV: Dus u eist het niet maar u stimuleert ze wel om het te gaan doen.

Christine de Vries: Nou wij geven dat als bedrijf zelf aan de vaste medewerkers.

GV: Maar ze halen ook een diploma bij een instituut?

Christine de Vries: Ja, sociale hygiëne.

GV: Ja. En vindt u dat belangrijk als ze dat diploma halen?

Christine de Vries: Ja al is het alleen maar voor henzelf, voor die enkele verdwaalde klant met alcohol, hoe ermee om te gaan.

Mw. R. Postma-Zondervan: Jullie kunnen toch ook kopjes koffie geven? Dan is het toch ...

Christine de Vries: Ja maar dan heeft u Dat is een beetje de verkeerde naam. Sociale hygiëne heeft niks met koffiedrinken te maken.

GV: Dat heeft er meer mee te maken dat iemand aan de bar komt en zegt: ik wil dit of dat of dat, slecht verdrag vertoond en dat je daar dan mee om kunt gaan.

Christine de Vries: Hoe je met elkaar omgaat, ja.

GV: Dat je daar ook methodieken voor aangereikt krijgt via de diploma's, zodat je dat op een goede manier kunt oplossen.

Christine de Vries: Ja, het is wat beknopter als het gewone diploma cafébedrijf van vroeger.

GV: U had ook de duim omhoog?

Marjon Galjee: Nee.

GV: Ja, ik heb het gezien.

Marjon Galjee: Ik heb dat diploma een aantal jaren geleden zelf gehaald en ik heb het nog nooit in de praktijk hoeven gebruiken, wat ik daar geleerd heb. Dus ik vind het overbodig.

GV: Natuurlijk wil Gert Jan ook even reageren, of net?

Gerrit Jan ten Bloemendal: De grote vraag is: wat voor diploma? En is er een diploma voor leidinggevend in de coffeeshops? En als je dus het diploma sociale hygiëne neemt, dat leert je helemaal niks over cannabis. En of over THC of over CBD of over allerlei andere dingen. Dus laten we maar zeggen de vakkennis, die wordt, komt in ieder geval niet in tot uiting bij het diploma sociale hygiëne, als het gaat over cannabis. En daarnaast heb je natuurlijk van de afdeling drugsbestrijding, het Trimbos-instituut (die zijn tegen drugs), die hebben wel cursussen voor coffeeshopmedewerkers. Maar ja de vraag is dan: wat heb je dan aan zo'n diploma als je dat gevolgd hebt?

GV: Je zou er geen voorstander van zijn, van diploma's.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou ik ben er wel voor dat mensen die Wij geven zelf intern een hasj en wietcursus. Daar zorgen we zelf voor. Ik leg uit wat THC is. Hoe je een THC- gehalte kunt vaststellen. Hoe het plantje in elkaar zit. Dat het plantje tweehuizig is. Noem maar op. En daarnaast doen wij aan deskundigheidsbevordering, door regelmatig over het product te spreken. En als je het bijvoorbeeld over de sterkte van het product hebt, daar kun je op dit moment maar op één manier achter komen en dat is door het te proeven. Dus het personeel wat bij ons werkt dat zijn ook allemaal mensen die ook zelf roken. En vanuit die expertise kunnen ze de klanten heel goed voorlichten.

GV: Jij zegt dus eigenlijk met zoveel woorden je kunt het intern oplossen.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou, ja wij lossen het nu intern op bij gebrek aan een goede cursus. En wij mogen het ons als branche zelf aanrekenen dat we niet in staat zijn geweest, met al die ruim 600 coffeeshops in Nederland, net zoals de drankbusiness dat heeft gedaan, om zelf een soort vakbekwaamheidscursus op te zetten. En nu ...

GV: Jij zou er wel voor zijn begrijp ik dan?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik ben voor vakkundig personeel. Of dat nu afhankelijk is van een diploma, dat is dan een tweede. Maar een cursus bij het Trimbos-instituut lijkt me niet tot het gewenste resultaat leiden. Dus misschien moeten we er eens over nadenken wat zou dan een goede cursus, een goed diploma zijn voor mensen die in de coffeeshop werken. En wat moeten ze dan allemaal weten? Moeten ze dan alleen van cannabis weten of moeten ze dan ook van andere drugs weten? Is het interessant dat je ook wat van drank weet. Moet je wat van de regelgeving weten en noem maar op. Dus, wat voor een diploma hebben we het over. Ik ben het wel eens met de stelling, dat er moet gewoon vakkundig personeel achter de bar staan. That's it!

GV: Zo'n diploma sociale hygiëne is dus, zeg jij eigenlijk met zoveel woorden, is eigenlijk niet van toepassing op de coffeeshops.

Wendy Kluitenberg: Wij hebben dat bij de intro als voorbeeld gebruikt, dat wij dat bij de horecaverunning als verplichte eis opleggen. En dat dat dus bij coffeeshops geen eis is om één of ander diploma te hebben. Dus het sociale hygiëne diploma is als voorbeeld gebruikt, dat dat bij de horeca ligt. Dus het is niet een stelling: nu moeten alle coffeeshops een sociaal hygiëne diploma. Het ging meer over, waarover Gerrit Jan het ook over had,... over een diploma.

GV: Kun je dat gemeentelijk regelen? Of kom je dan al snel op landelijk niveau?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik weet bijvoorbeeld van de gemeente Rotterdam: die regelt een diploma ook via een

instituut voor verslavingszorg.⁸ En wij hebben hier de Verslavingszorg Noord Nederland zitten. En ik weet niet of die in staat zijn om zo'n cursus te geven. Je zou gebruik kunnen maken van de landelijke cursus van het Trimbos-instituut. Alleen als mensen die afkomstig zijn uit het vakgebied zich verdiepen in die cursus van het Trimbos-instituut, dan worden wij daar vaak heel 'vrolijk' van: waar gaat het over? Dus de kennis die bij de drugsbestrijding zit, is van een hele andere orde. Dus heel belangrijk bij deze stelling is gewoon van: welk diploma? En wat wil de gemeente dan wat de mensen achter de bar moeten weten? Moeten ze veel van cannabis weten? Moeten ze veel van de gevaren van cannabis weten? Moeten ze de wetten kennen? Dus misschien kun je beter eerst formuleren welke vakbekwaamheidseisen koppel je aan de functie van leidinggevende. En waar moeten we dan heen om dat diploma te halen? En welk diploma erkent de gemeente? Het is een beetje vaag zo.

GV: Dank je wel. Wie zegt van eigenlijk is er in mijn coffeeshop wel behoefte aan deskundigheidsbevordering?

Wendy Kluitenberg: Ik denk dat het niet alleen gaat om deskundigheid op het gebied van de drugs en THC en dergelijke zaken. Maar ook over het gastheerschap, zeg maar. Hoe gaan we om met lastige klanten? Hoe weiger je mensen? Wat willen we wel of niet in de zaak hebben? Zulk soort aspecten horen daar ook bij. Dat zit ook bij de sociale hygiëne.

GV: Ik ga even terug naar de zaal hoor, ik kom zo bij je terug. Is daar behoefte aan? Om zo'n soort diploma te halen of je daar in te verdiepen? Hoe ga je om met lastige klanten enz.? Of zeggen jullie nu met zoveel woorden: wij regelen het al goed en dat gaat oké, het is eigenlijk helemaal niet nodig. Wat vind van der Veen ervan?

Hendrik van der Veen: Ik zou wel voorstander zijn van enige vorm van diploma of cursus, dat je toch naar een toetsbaar iets moet voor iedereen. Natuurlijk zijn er eigenaren die extreem deskundig zijn. Maar niet iedere medewerker is even deskundig als de eigenaar. En je hebt te maken met verschillende soorten klanten. Met jonge klanten, die moeten gewezen worden op risico's denk ik. Er zijn mensen met, ik noem maar wat, een GGZ-verleden verleden of heden zelfs. Ik noem maar even twee dwarsstraten, maar ik denk dat je daar een zekere vorm van kwaliteit moet kunnen waarborgen. En dat het ook een goed uitgangspunt is voor de coffeeshophouders dat je aan kunt tonen, dat je een bepaalde kwaliteit hebt.

GV: Hoe is dat? Kunt u uw hand ervoor in het vuur steken, als coffeeshopeigenaar, dat u altijd bij jonge mensen, die bijvoorbeeld aan de toonbank komen, dat je altijd goede informatie verstrekt aan diegene wat de nadelige gevolgen kunnen zijn van het gebruik van softdrugs bijvoorbeeld. Of wordt er altijd gevraagd naar wat iemand zijn verleden is of heden, of toekomst?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Als het gaat over voorlichting: het is op het ogenblik binnen het coffeeshopbeleid in Leeuwarden wel zo dat iedere coffeeshop verplicht is voorlichtingsfolders over cannabis aanwezig te hebben. Dus zou je als medewerker van de shop zelf niet in staat bent om die voorlichting te geven, wij hebben in de shop al ...

GV: Maar van der Veen zegt eigenlijk met zoveel woorden je zou daar eigenlijk wel toe in staat moeten zijn.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Wacht even, het gaat om twee dingen. Dit gaat over leidinggevend, dat zijn de mensen die op de vergunning staan. En die zouden een bepaald diploma moeten hebben. En als het gaat over de omgang met moeilijke klanten en gastheerschap en dat soort dingen, dat is gewoon gevat in het diploma sociale hygiëne. Ik heb gewoon dat diploma en de meeste van mijn beheerders hebben dat ook. En de rest van de vennoten ook, dus dat lijkt me het punt niet. Alleen de specifieke vakkennis over het product, dan vraag ik mij dus af: waar gaan we die kennis halen? En je laat iemand uit een kroeg ook niet een cursus volgen bij een stichting die tegen alcohol is. Nee, dat wordt gedaan door de brancheorganisatie zelf.

GV: Goed. Ik ga even terug naar andere mensen hier in de zaal. Hoe is dat bij jullie? Kun je je hand ervoor in het vuur steken dat er altijd iemand aanwezig is die goede informatie kan geven over (misschien) ook de nadelige kanten van het gebruik van softdrugs? Of wat van der Veen zegt: iemand die bijvoorbeeld bij de GGZ loopt. Als voorbeeld. Hoe is dat nu?

Paulus Leegstra: Ze hebben wel voldoende kennis van zaken, maar je kunt natuurlijk moeilijk aan de klant vragen, laat je dossier een zien. Dat werkt dus niet. Dus hoe wil je dat oplossen?

GV: Maar bijvoorbeeld met ... Wordt er aan jonge mensen die bijvoorbeeld komen om iets te kopen, wordt er ook altijd voldoende informatie verstrekt over drugs?

Paulus Leegstra: In principe wel. Wij gaan er natuurlijk wel een beetje vanuit dat als ze binnenkomen, en ze zijn 20/21, dat je ze niet elke handeling hoeft voor te doen of alles hoeft uit te leggen. Ik vraag me af of dat bij de slijterij ook gebeurt trouwens? Als iemand van 21 een flesje bier komt halen. Of 10 kratten bier.

GV: Maar je moet je niet spiegelen aan het negatieve hè, dat mag eigenlijk ook niet.

Paulus Leegstra: Nou, wij worden wel altijd negatief afgestempeld.

GV: Ja, is dat zo?

Paulus Leegstra: Dat merk je toch aan alles? Dat is gewoon zo. En dan kun je wel net doen of het niet zo is, maar het is wel de realiteit.

GV: U had de hand omhoog.

Christine de Vries: Nou wij geven dus de voorlichting voornamelijk vanuit de praktijkervaring. Na 10-20 jaar coffeeshop kun je toch soms wel signaleren of iemand psychisch niet in orde is of dat die jongen van 18 ... Dan wordt er toch een stukje verteld van: nou is dit je eerste keer, gefeliciteerd. En vaak hebben ze wel eens wat gerookt, maar die voorlichting is zeker (als je jongere mensen binnen krijgt) wel heel erg duidelijk aanwezig. Ik denk bij de meesten wel.

GV: Ik zou me voor kunnen stellen dat, wanneer je graag serieus wilt worden genomen qua bedrijfstak, dat je dan ook professionaliseert met cursussen en diploma's. Zou ik me voor kunnen stellen.

Christine de Vries: Ja, dat is er nooit geweest. Maar we hebben zelfs wel ouders die gewoon binnen komen en vragen om informatie of iets.

GV: Wat vinden jullie ervan als ik dat zo zeg. Je wilt als bedrijfstak serieus worden genomen. U zegt al: wij zitten altijd al een beetje in het verdomhoekje. U wordt misschien een beetje met de nek aangekeken. Dat je dan misschien juist denkt van: nou, misschien moeten we het wel heel serieus aanpakken met deskundigheidsbevordering, diploma's enz. Om te laten zien dat we het heel professioneel willen.

⁸ Dit moet zijn: de GGD Rotterdam.

Paulus Leegstra: In principe doen we dat al, want die bij ons werkt, heeft bijvoorbeeld BHV. Er gebeurt nooit wat, maar stel er gebeurt wel iets dan weten ze wel hoe ze moeten handelen.

Wyb Feddema: En een keurmerk?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Dat bestaat niet.

Paulus Leegstra: Dat is een beetje moeilijk voor iets wat gedoopt is, om een keurmerk te geven. Dat werkt dus niet.

Jelle de Visser (PvdA): De heer ten Bloemendal zegt: het Trimbos-instituut, ja daar moeten we natuurlijk niet de kennis vandaag halen, want die zijn tegen drugs. Ik zou zeggen, dat hoort er ook bij. Waarom zou je daar niet kennis van mogen hebben?

Gerrit Jan ten Bloemendal: De enige cursus die er op het ogenblik landelijk wordt aangeboden die is van het Trimbos-instituut. En ik bedoel, ik heb hem wel eens bekeken. Ik heb er geen enkel bezwaar tegen dat dat als vereiste zou worden gesteld. Maar heb toch niet de illusie dat op dat moment de dingen in de praktijk daadwerkelijk zoveel beter zullen zijn, dan als ze nu zijn geregeld. Ik denk dat de kennis die wij zelf hebben en overdragen op onze medewerkers, dat die van ongeveer hetzelfde niveau is. Als de overheid een bepaalde garantie wil hebben in de vorm van diploma's, oké. Alleen verwacht daar gewoon niet al te veel van. En wat ik daarnaast nog wou opmerken, Hendrik van der Veen die noemt het voorbeeld van de mensen van het GGZ, wij proberen daar natuurlijk Wij krijgen die mensen binnen, die staan bij ons aan de balie. Alleen het is niet zo, omdat ze in de kroeg het diploma sociale hygiëne hebben, dat die klanten van de GGZ in de kroeg bijvoorbeeld beter behandeld worden. Heb niet een te hoog verwachtingspatroon van zo'n diploma. Dat probeer ik duidelijk te maken. Ik heb het net al gezegd onze branche heeft een kans laten schieten. Wij hadden met al die 600 coffeeshops in Nederland zelf zoiets

GV: Kan dat niet alsnog?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Probeer maar eens 600 coffeeshops te ...

GV: Is dat moeilijk?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik ben daar nu ongeveer 15 jaar mee bezig ...

GV: En het is nog niet gelukt?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nou ja wij hebben nu 55 coffeeshops uit heel Nederland, uit alle windstreken bij elkaar en er zijn ook nog overal lokale bondjes. Maar het is gewoon heel erg moeilijk.

GV: Hoe komt dat?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Misschien kun je het ook aan de gemeente vragen. Probeer maar eens wat te doen samen met coffeeshops. En ik moet zeggen vanmiddag: het valt me reuze mee. De meeste coffeeshops zijn er. Alleen is er blijkbaar in onze branche, omdat wij toch een beetje op dat gebied zitten van boven- en onderwereld (want onze achterdeur is nog steeds niet geregeld maar daar heb ik het nu helemaal liever niet over), maar goed...Maar de neiging om samen te werken met de overheid, om mee te werken met de gemeente die is in de branche gewoon niet zo groot. En ik denk dat, dat blijkt nu wel weer, dat Leeuwarden toch zo langzamerhand een gunstige uitzondering is wat dat betreft. En steden als Eindhoven en Breda ook. Maar ja ... Maar verwacht er dus niet teveel van. In de praktijk zullen we allemaal dat papiertje hebben, maar het niveau van de

kennisoverdracht die er nu al is, dat zal niet erg opgekrikt worden door een Trimboscursus.

GV: We doen het zo, wat betreft de vierde stelling. We gaan naar de laatste en dat gaat over de wietpas. Of de clubpas.

Zaal: Geen pas.

GV: Nee, dat weet ik maar hier staat: de clubpas lost alle problemen op. De wietpas, dat staat er. **DE WIETPAS LOST ALLE PROBLEMEN OP!** Het moet zijn de clubpas

Zaal: Registratielijst.

DE REGISTRATIELIJST LOST ALLE PROBLEMEN OP!

GV: Per 1 mei 2012. De afgelopen maand is er al eigenlijk mee geëxperimenteerd in Limburg, Noord-Brabant en Zeeland. Maar hij komt ook hier in Friesland per 1 januari 2013. Het gaat er dus om dat je in de nieuwe situatie en lid moet zijn van de coffeeshop en dat je ingezetene moet zijn van Nederland. En de vraag is: lost dit plan veel problemen op in Leeuwarden? Of juist niet? Jullie zijn best wel fanatiek vanmiddag.

Lian Hiemstra: Niet alleen vanmiddag hoor. Maar wat lost het op? Het parkeerprobleem? Want dat was toch het enige probleem waar we in Leeuwarden tegenaan liepen? Ik denk niet dat dat iets tegen het parkeerprobleem doet.

GV: Maar goed landelijk is besloten dat er moet een clubpas komen.

Lian Hiemstra: Ik moet toch op deze stelling reageren?

GV: Wat verwacht jij van de clubpas?

Lian Hiemstra: Niet veel.

GV: Waarom niet?

Lian Hiemstra: Ik zie alleen juist heel veel problemen ontstaan.

GV: Zoals?

Lian Hiemstra: Zoals wat je in Maastricht ziet: straathandel. Dat is denk ik het grootste probleem. Mensen die misschien niet lid van de coffeeshop mogen worden omdat ze leuk gezelschap zijn, maar omdat het een goede klant is. Want je hebt er maar 2.000, dus je kan beter iemand hebben die elke dag veel bij je koopt dan iemand die één of twee keer per week een bakje koffie drinkt en een jointje rookt. Plus het feit: hoe hou je die registratie bij? Hoe hou je die privacygevoelige informatie als coffeeshop zijnde bij? Dat zijn al een aantal dingen die volgens mij heel belangrijk zijn. Plus het feit dat het ook nog eens discriminatie is. Wat volgens de grondwet niet mag.

Mohammed Baddouri: De wietpas of de clubpas, dat gaat alleen problemen met zich meebrengen.

GV: Problemen?

Mohammed Baddouri: Gigantische problemen.

GV: Ja? Wat verwacht u dan?

Mohammed Baddouri: Nou ten eerste straathandel. Ten tweede, nou ik denk niet dat de meeste klanten, die ambtenaar zijn en die ook een jointje roken, zich laten registreren, toch? Dat zijn ook mensen, die houden ook van een jointje, maar die

GV: Welke mensen gaan zich dan volgens u vooral niet registreren?

Mohammed Baddouri: De meeste mensen niet.

GV: Die willen dat niet, omdat het dan bekend wordt dat ze softdrugs gebruiken.

Mohammed Baddouri: Ja, dat kan tegen ze gebruikt worden in de toekomst of heden.

GV: En u verwacht ook toename van de straathandel in Leeuwarden?

Mohammed Baddouri: Nou ja, 100%

GV: Want hoe groot ... Hoeveel klanten zijn er eigenlijk in Leeuwarden? Ja, Leeuwarden heeft een regiofunctie, dus er komen ook mensen van buiten Leeuwarden hier naar toe. Hoeveel klanten zijn er in totaal? Heeft u enig idee? Want ik denk dan bij mijzelf, er zijn 12 coffeeshops, nou als elke coffeeshop 2.000 leden registreert, dan heb je 24.000 mensen die lid kunnen zijn hier in de regio. En er wonen hier 250.000 mensen, dus ik denk van ja, dat is toch ... Dan zou iedereen toch wel ergens lid van kunnen worden.?

Christine de Vries: Nou er wordt vanuit gegaan dat je dus 2.000 klanten kunt registreren, maar het is dus zo dat mensen die juist een goede baan hebben, bij justitie, overheden of wat ook werken, die laten zich niet registreren.

GV: Justitie? Er zijn ook mensen die werken bij justitie die een lekker blowtje kopen?

Christine de Vries: Alle Nederlanders: in alle lagen van de bevolking zijn er Nederlanders die een jointje roken. Maakt niet uit in wat voor werk of wat voor ... wat je ook doet. Die mensen laten zich juist niet registreren, want de gevolgen zijn niet te overzien: het kan je je hypotheek misschien kosten, een verzekering, je baan zelfs ... En waarom zouden Nederlanders zich moeten registreren, als er in het zuiden maar een paar plaatsen zijn, waar dus volgens meneer Opstelten de druggerelateerde overlast en (georganiseerde) criminaliteit moet worden aangepakt. En daardoor moet die registratie er komen.

GV: Omdat je daar veel toerisme hebt.

Christine de Vries: Ja, dus daar zou je het probleem moeten aanpakken. Leeuwarden heeft geen coffeeshops met 8 loketten en een toeristenstroom. Dus het is hier eigenlijk niet van toepassing.

GV: U zegt van het is hier een andere werkelijkheid?

Christine de Vries: Nou, een andere werkelijkheid. Ik denk dat Leeuwarden, als je het zo bekijkt, zijn tijd vooruit is. Het is hier al klein en beheersbaar, het coffeeshopbeleid zeg maar. Dat is wat Opstelten voor ogen heeft. Wij hebben hier geen coffeeshop met 6 loketten en een toeristenstroom. Dus het zou uiterst vreemd zijn dat alle Nederlanders zich moeten registreren, omdat er in de grensstreken coffeeshops zijn die problemen hebben met Duitse en Belgische toeristen, of klanten.

GV: Voorziet u problemen na 1 januari?

Christine de Vries: Jazeker, want het grootste deel van de werkende bevolking zal zich niet laten registreren.

GV: En dus dan denkt u dat ze het op straat gaan kopen.

Christine de Vries: Ja dat gaat bij iedere bevolkingsgroep: je hebt mensen die op straat gaan kopen, maar er zijn ook zeker burgers die zichzelf weer gaan voorzien of binnen hun eigen groeperingen, om aan cannabis te komen. Dat zal geen probleem zijn. Zeker niet. Maar mensen laten zich beslist niet registreren. Waarom zou je dat doen als Nederlander? Waarom? Omdat er in het zuiden problemen zijn? Dan moet het daar lokaal opgelost worden.

GV: Hoe denkt u daarover?

Sylvia Kuntz: Nou ik denk dat ik soms 2.000 klanten op een dag heb. Dus dat ik met 2.000 klanten in totaal niet eens mijn vaste lasten kan betalen. Ik ben van 9.00 's ochtends tot 3.00 's nachts open, alleen de personeelskosten al. En stel dat elke klant voor 100 euro in de maand koopt, dan nog kan ik mijn bedrijf niet draaiende houden. Stel dat ... Dan moet ik gaan

screenen op wie ik lid maak. Want een vrouwtje wat misschien volgend jaar in verwachting wil zijn (die zal stoppen met roken) die zal ik dan niet als lid aannemen. Dus dan zal ik waarschijnlijk om een loonstrookje moeten vragen en moeten gaan selecteren wie ik als lid wil hebben om überhaupt mijn vaste lasten te betalen.

GV: U hebt nu 2.000 klanten per dag?

Sylvia Kuntz: Op de hele drukke dagen wel.

Paulus Leegstra: Hoe zit het eigenlijk? Mag je trouwens van meer shops lid zijn?

GV: Nee, je mag maar van één shop mag je lid zijn.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Dat is pertinent onjuist. Je mag van zoveel mogelijk shops lid zijn.

GV: Je mag van zoveel mogelijk shops lid zijn.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Als burger kun je gewoon van 30 shops lid zijn.

Mw. R. Postma-Zondervan: Ik vind dat de wietpas juist niet de problemen oplost maar dan krijg je een Cobra-effect. Je creëert juist problemen. Dus ik ben tegen de wietpas, dat moeten ze beslist niet doen.

GV: Maar ja het is iets wat op ons afkomt. Wat niet meer tegen te houden is lijkt me. Of wel?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Laten we eerst vaststellen Kijk dit hele verhaal is aan het rollen gekomen, omdat Opstelten blijkbaar via via de hoogste baas van het OM heeft aangesproken en heeft gezegd van: zorg ervoor dat per 1 januari 2012 de Aanwijzing Opiumwet is veranderd. Die is veranderd. Het B- en I-criterium, dat is de besloten club en het ingezetenen criterium, wat jullie dan in de wandelgangen de wietpas noemen, dat is nu in het zuiden ingevoerd. De te verwachten omzetproblemen, die zijn gewoon in het zuiden nu gaande. Goedlopende coffeeshops vallen volledig stil. Omzetzalingen, ze halen 10%. Mensen die goed hun best doen die halen een kwart van hun omzet. Daar gaan dus gewoon goede ondernemers die jarenlang goed hun best hebben gedaan, die hun zaken netjes voor elkaar hebben, die lid zijn van een vereniging, die aan voorlichting doen, die hun personeel hebben opgeleid, die gaan gewoon sluiten. Dus een praktisch gevolg van het invoeren van de zogenaamde wietpas zal zijn dat er een aantal ondernemingen, ook hier in de stad, het economisch gewoon niet meer rond kunnen breien.

GV: Maar mijn vraag was gewoon: hou je dit nog tegen?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Tuurlijk kun je het tegenhouden, want we hebben in september parlementsverkiezingen. Ik mag erop wijzen dat het huidige beleid stoelt op 76 zetels met steun van de ChristenUnie en de SGP. Dus wij gaan vanuit onze brancheorganisatie weer de cannabisvriendelijkheid van de politieke partijen bekijken. En we gaan gewoon weer een stemadvies geven. Ik roep dus ook iedereen op om cannabisvriendelijk te stemmen. Want dan kun je er nog wat aan doen. En ik ben gewoon benieuwd naar de ervaringen nu in het zuiden. Of het parlement straks na de verkiezingen dit beleid ook wil voortzetten. Want het levert in de praktijk veel meer problemen op. Ik heb gisteravond gesproken met Lisa Lankens, eigenaresse van coffeeshop The Pink in Eindhoven, zij heeft als enige coffeeshop in Eindhoven nu het maximum aantal leden van 2.000 bereikt. Ze heeft in haar coffeeshop een zwartboek neergelegd. Daarin kunnen klanten, die bij haar binnen komen, opschrijven wat hun ervaringen zijn sinds de invoering van de wietpas. En al haar klanten klagen over het feit dat ze op straat worden aangesproken door dealertjes.

Jonge knaapjes op scootertjes: psst psst ... wil je wat kopen. Dat is in de hele binnenstad van Eindhoven gaande. Eindhoven had in het verleden een groot probleem voor wat betreft de straathandel. Dat is opgelost door het vestigen van coffeeshops en nu keert het weer terug.

GV: En wat zie je hier in Leeuwarden dan als het wel doorgaat?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nog even over de discussie, toen net viel Zwolle. Zwolle heeft 5 coffeeshops, heb je plek voor 10.000 blowertjes daar in de coffeeshops. Ook Zwolle heeft een regio. De mensen zullen naar Zwolle blijven komen om te kopen. Lang niet iedereen kan in die coffeeshops terecht. Jouw becijfering van we hebben hier plek voor 24.000 mensen. Wij zouden hier heel wat mensen kunnen bergen. Alleen het verhaal van Sylvia gaat dan weer op: kunnen wij dat dan economisch nog bolwerken? En we zijn er nog niet: naast het B- en I-criterium wij krijgen straks nog de 15%. We mogen straks geen wiet meer verkopen met een THC-gehalte hoger dan 15%. Dat wetsontwerp is nog in voorbereiding. Wil ik kunnen testen of mijn wiet een bepaald percentage heeft, moet ik een investering doen van minimaal 22.000 euro om een goed testapparaat op de kop te kunnen tikken. Wij dachten tot een tijdje terug: dat is helemaal niet mogelijk. Dat zit er aan te komen. Dan hebben we nog het afstandscriterium, dat coffeeshops moeten verhuizen. Kortom het wordt ons helemaal onmogelijk gemaakt. En wat ik niet snap (en dat wil ik gewoon de aanwezige mensen van de VVD hier bijvoorbeeld ook eens voorleggen) is: hoe kan je als liberaal een maximum stellen aan de omzet van een exploitant? Kijk, nu is het zo dat je hebt grotere en kleinere bedrijven. Je hebt grotere en kleine shops in de stad. En wij doen uitermate ons best om een zo mooi mogelijke shop te hebben. Als beloning daarvoor komen er misschien wat meer klanten naar ons toe dan naar een andere shop, nou dat wordt ons nu gewoon afgenomen.

GV: Oké, die discussie voeren jullie straks maar eventjes, gewoon. Ik ga nog even hier langs, want ik heb u nog niet gehoord. Wat vindt u van deze stelling?

De Dhr. M. El Hadoutti, coffeeshop De Vriendschap: Het wordt straks [...] net als vroeger, huisadres.

GV: Huisadres?

De Dhr. M. El Hadoutti: Ja, dan krijg je shop in shop
GV: Dat denkt u?

De Dhr. M. El Hadoutti: Jazeker.

GV: Van welke coffeeshop bent u?

De Dhr. M. El Hadoutti: de Vriendschap.

GV: Dus u ziet dit niet zitten. En u meneer?

[?], coffeeshop De Vriendschap: Ik kom ook uit De Vriendschap. Dit is ook geen oplossing nee. Herrie op straat straks.

GV: Herrie op straat.

[?]: Ja, iedereen handelt op straat. Niet een goede oplossing.

GV: En mevrouw hiervoor, van de auto die zojuist even weg moest vanwege het parkeergeld. Hoe kijkt u hier tegenaan?

Lian Hiemstra: Nou volgens mij heb ik dat net al vrij duidelijk verteld.

GV: U was de eerste?

Lian Hiemstra: Ja. Maar wat je bij straatdealers ook nog krijgt, wat misschien wel even belangrijk is om te weten, is dat deze jongens of meisjes niet alleen maar wiet verkopen.

Date Burgerjon: Ze vragen ook niet om een identiteitsbewijs of zo.

Lian Hiemstra: Ze zullen geen voorlichting geven over de werking van het spul. De kwaliteit is misschien wel veel minder. Het gaat in alle opzichten er op achteruit.

GV: Ik ga Van der Veen maar niet om een reactie vragen, want Opstelten is volgens mij nog officieel uw werkgever. Dat gaan we maar niet doen.

Karen Vasbinder: Kijk dat beleid is natuurlijk door een VVD-minister gemaakt, maar we zaten in het kabinet met het CDA. Er wordt nu helemaal niet gezegd wat het CDA van alles vindt. Die hebben heel veel uitspraken in Leeuwarden over het coffeeshopbeleid gedaan. We hebben morgenavond een avond met Jeanine Hennis, Tweede Kamerlid, en we hebben intern gezegd, nou ja, wat betreft deze proefloop nu, tenminste zo zie ik het: je kunt zeggen van het is ingevoerde wetgeving en we zien wel. Maar in Leeuwarden kan dat beleid wel heel anders vormgegeven worden, dus ik vind het een beetje flauw om nu

GV: Geef de wet die ruimte?

Karen Vasbinder: Ja, de lokale VVD wil daar gewoon over in discussie en dat doen we morgenavond en dan kijken wij intern van: wat vinden wij hiervan? En de grootste vraag die wij hierbij hebben is: welk probleem lost dit op? En die hebben jullie volgens mij ook.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Het probleem wat ... De wietpas is een Maastrichtse vinding, want daar hadden ze het probleem. En burgemeester Leers van Maastricht is tijdens met de VOCM, dat is de Maastrichtse vereniging van coffeeshopeigenaren, in overleg geweest van: alsjeblieft verhuizen jullie naar buiten het centrum. Net zoals burgemeester Bruls het in Venlo heeft aangepakt. Venlo heeft het voor elkaar gekregen dat alle overlast die samenhang, ook met illegale kiloadresjes, dat die uit de binnenstad is verdwenen. Ze hebben een prachtige coffeeshop bij de grens neergezet. En die is nou gewoon dicht dankzij dit beleid. Dus dit beleid is gewoon contraproductief en ik vind het dus raar ... Ik snap dus niet dat blijkbaar het CDA zoveel invloed op de VVD heeft dat je dit soort maatregelen gaat nemen.

GV: Soms gebeuren dingen in coalities ... Maar weet je wat het is? Dit voert nu eigenlijk een beetje te ver en dit gaat al over intern partij politieke problemen, en het gaat over Venlo en we zijn hier in Leeuwarden.

Hedser Kok: Ik wil graag twee vragen stellen. Eéntje aan de VVD over hoe ze in hemelsnaam denken landelijke wetgeving te ondermijnen hier in Leeuwarden? En of dat inderdaad kan? Dat wil ik wel eens weten van o.a. de ambtenaren die hier zitten.

GV: Wat wilt u van de ambtenaren weten?

Hedser Kok: Of, dat inderdaad zo is. Want de VVD zegt: we gaan het hier lokaal anders doen. Nou dat kan de VVD helemaal niet. Dus de VVD die zal gewoon dan landelijk dat moeten aanpassen en ik hoop dat ze dat in het verkiezingsprogramma zetten, maar dat is mijn persoonlijke hoop, maar ja En ik zou wel eens willen weten van de ambtenaren: in hoeverre is die ruimte er?

Karen Vasbinder: Moet je eens kijken van de PvdA allemaal lokaal regelt ...

GV: Wacht even mevrouw Vasbinder. Wacht even. Kijk, u gaat weer een beetje langs de binnenkant (*tegen Hedser Kok*). Dan gaan jullie partijpolitieke discussies voeren en daar is deze bijeenkomst niet voor bedoeld. Maar dat mogen jullie best straks na afloop doen bij de bar. Maar niet tijdens deze bijeenkomst.

Lian Hiemstra: Ik wil ook graag weten hoe je landelijke wetten kan omzeilen in de gemeente. Omdat ik ook verbaasde gezichten hier zie (*gebaart richting Rinnie Slof en Wendy Kluitenberg*), vraag ik me af hoe ze dat dan voor zich ziet.

GV: Is dat mogelijk, dat je gewoon lokaal daar een aanpassing op doet, op landelijke wetgeving? Omdat het lokaal beter zou zijn.

Karin Vasbinder: Wij kunnen intern (lokaal) best ons erover buigen of dit een lokale oplossing is. En ik moet eerlijk zeggen: kijk de PvdA heeft dingen die ze gewoon niet doen, niet uitvoeren. De huishoudtoets, noem er maar een paar. En dan blijkt ook 3 maanden later dat die niet doorgaat. We hebben straks verkiezingen. We hebben nieuw beleid. Het is natuurlijk prachtig als we dit allemaal uit gaan voeren, maar laten we ons eerst afvragen welk probleem dit oplost. En daarom ben ik zo blij met de coffeeshops die daarin meedenken.

GV: Dat is een antwoord op uw vraag? Ik ga even naar de ambtenaren toe. Is daar überhaupt een ... lokaal op maat te maken? Landelijke wetgeving?

Wendy Kluitenberg: Dit is een politieke discussie en die moet de raad mooi voeren tijdens de herijking van de nota bijzondere wetten.

Pier Tilma: *Wetgeving is wetgeving. En in hoeverre daar beleidsruimte in is, dat is wel iets wat de uitvoerders van de wet Dus het lijkt mij een volstrekt legitieme vraag om dat aan de ambtenaren te stellen. Hoeveel beleidsruimte is er?*⁹

GV: Nou, Wendy is dat mogelijk? Kun je landelijke wetgeving, kun je dat zo ombuigen dat het lokaal ...

Wendy Kluitenberg: Landelijke wetgeving zullen we moeten volgen. Maar dit aspect komt met de herijking ook wel naar voren.

GV: Maar je kunt niks doen aan landelijke wetgeving? Dat je het lokaal passend maakt?

Wendy Kluitenberg: Dat is bovenwetgeving.

Rinnie Slof: Wel aan de sancties, daar kunnen we wel wat aan doen. Maar de landelijke wetgeving zoals die criteria, daar kunnen we niks aan doen.

GV: Maar aan de sancties wel. Omdat je dat persoonlijk of lokaal kunt invullen. Gert Jan als laatste en dan ronden we af.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Ik wil gewoon even ter verduidelijking stellen: dit hele beleid is gebaseerd op een Aanwijzing Opiumwet. Die is begin januari gepubliceerd (ze hadden hem er al eind december in staan, maar ze moesten hem rectificeren omdat ze een klein foutje hadden gemaakt in de datum). Dit hele beleid is gebaseerd op een Aanwijzing Opiumwet. Wat is nou een Aanwijzing Opiumwet. Dat is een briefje van het college procureurs-generaal aan de hoofdofficieren overal hier in Nederland: dit zijn de spelregels voor o.a. de coffeeshops.

GV: Wat voor punt wil je maken? Voordat we een heel college

Gerrit Jan ten Bloemendal: Mijn punt is: het is denk ik wel slim om te weten van hoe de dingen in elkaar zitten. Want ik hoor hier soms opmerkingen en daar blijkt enige onkunde uit. Dus je kunt je misschien ook wel eens verdiepen in de materie en daarom zeg ik dit soort dingen. Het hele punt is gewoon dat het college, het college van P's-G, vóór de discussies in de Tweede Kamer, heeft besloten die aanwijzing te veranderen. En ik denk dat politiek gezien dus ook heel

goed mogelijk is dat het gewoon wordt teruggedraaid. Dus wat dat betreft ben ik het met mevrouw Vasbinder eens dat na de verkiezingen best wel kan blijken dat er een parlementaire meerderheid is. (Maar dan reken ik ook op de VVD, dat ze niet weer meefietsen met het CDA). Is er dan een politieke meerderheid in Nederland is die zegt: we willen geen buitenlanders meer in onze shops? (Dat hele gedoe is ontstaan vanwege het feit dat de drugs de grens worden overgebracht.) Dus je kunt bijvoorbeeld wel mensen weren, (laat alleen Nederlanders of ingezetenen toe), maar haal die 2.000 er vanaf. Want die 2.000 dat levert al de meest grote problemen op. Als iedereen zich gewoon vrij kan inschrijven (als je hier in Nederland woont), dan hou je in ieder geval de dagjestoeristen (die hier komen om wiet te kopen en dan vervolgens weer de grens over gaan), die hou je dan buiten de deur. Daarnaast zou ik de regering dus ook willen verzoeken: oefen dan eens enige druk uit op Duitsland en op België om hun eigen coffeeshops te beginnen. Want die regeringen besluiten wel het gebruik te decriminaliseren, maar die verdommen het, net als onze omliggende gemeenten, om iets te doen aan verkooppunten. Dus wat wij hier in Leeuwarden in het klein hebben, dat heeft Nederland in het groot. Dus de daadwerkelijke oplossing van al die drugstoeristen zijn dus coffeeshops in Duitsland, België, Luxemburg en Noord-Frankrijk. En dan heb je dat geouwehoer niet meer. Dus laat Buitenlandse Zaken dan ook eens hun best doen. En dat soort moties worden dus door de Kamer niet aangenomen en dan zou ik het heel fijn vinden als plaatselijke afdelingen ook eens wat informatie gaven aan de landelijke afdelingen, van stem dan eens anders, doe daar eens wat mee.

GV: Je lobby is nu al begonnen, dat begrijp ik. Date.

Date Burgerjon: Ik dacht van dan kun je toch alleen verkopen aan mensen met een Nederlands paspoort. Alleen er wonen natuurlijk ook mensen in Nederland met een buitenlands paspoort en dan is het wel discriminatie. Dus dan gaat dat niet op.

GV: We laten het hierbij mensen wat betreft deze stelling. Er is voldoende over gezegd. Nog een kort laatste rondje. Wie heeft er nog een vraag? Waar we het vanmiddag nog niet over hebben gehad.

Date Burgerjon: Is het landelijk beleid dat coffeeshops geen reclame mogen maken of is dat gemeentelijk?

Rinnie Slof en Wendy Kluitenberg: Landelijk.

GV: Landelijk beleid.

Marjon Galjee: In de Staatscourant stond dat iedereen maar lid mag worden van één coffeeshop. Hoe valt dat te controleren, voor de coffeeshops onderling dan?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Dat lees je verkeerd. Je mag als coffeeshop zijnde iemand maar voor één coffeeshop inschrijven. Dus stel je voor coffeeshop The Bulldog in Amsterdam, vijf vestigingen, je gaat naar één vestiging (laten we maar zeggen op het Leidseplein) dan kun je je niet tegelijkertijd ook voor die vier andere vestigingen inschrijven. Maar als burger heb je gewoon het recht om ... (nou we hebben hier 666 coffeeshops in Nederland, een prachtig getal). Ik zou vooral iedereen oproepen om overal lid te worden. Alleen wij ondernemers zullen dat dus niet doen, omdat we niks aan leden hebben die nooit komen. Dus dat is het duivelse dilemma, 666, waar we ons in bevinden.

GV: Dus iemand mag zich bij u inschrijven, maar ook bij uw buurvrouw.

⁹ Vertaald uit het Fries.

Christine de Vries: Het gevolg is dan wel (als je bijvoorbeeld in het zuiden de shops hebt of hier in het noorden die al 2.000 klanten hebben ingeschreven) dat je dus niet meer in Nederland op vakantie kunt als je een wietje rookt. Je kunt je wiet niet meenemen. Bij verkeerscontroles wordt het afgepakt. Ga je naar Ameland met de boot wordt het afgepakt. En als je naar Limburg gaat dan kun je nergens inschrijven, want ze hebben al 2.000 leden. Dus je wordt gevangen in eigen land als je een stickie rookt, op zo'n manier.

GV: Of je moet het meenemen onder de motorkap.

Lian Hiemstra: Dan word je crimineel.

GV: Dan word je crimineel. Dat was meer een opmerking van u. Nog andere vragen? Geen andere vragen meer? Gert Jan heeft nog een vraag? Geen statements of ander dingen meer hè? Alleen een vraag. We zitten nu in het vragenrondeje.

Gerrit Jan ten Bloemendal: Nee, ik heb geen vraag.

Marjon Galjee: Ik heb ook nog wel een vraag. We zijn nu bezig met dat buurtgastherenproject en mijn vraag aan de gemeente is: of de gunstige uitslag van het onderzoek van de afgelopen anderhalf jaar of daar ook een passage over wordt opgenomen in het coffeeshopbeleid? Een positieve mededeling?

GV: Of dat nog meegenomen wordt in de herijking van de nota. Of er nog aandacht aan wordt besteed, aan die pilot.

Rinnie Slof: Als de uitslag bekend is zullen we het zeker opnemen als het toegestaan wordt. Dat is de vraag van het ministerie uit. En anders doen we het nog later in een oplegger.

GV: In een oplegger?

Wendy Kluitenberg: In het beleid wordt beleid geschreven. Dat zijn puur, zeg maar, de teksten. Wij zetten er altijd wel een oplegger (een brief) bij aan de raad om het aan te bieden. Maar het gaat nu denk ik volgens mij om die evaluatie van het COT ...

Marjon Galjee: Nee ook de resultaten van het buurtgastherenproject.

Wendy Kluitenberg: Dat wordt apart... zodra het ministerie de resultaten van het buurtgastherenproject vrijgeeft, dan wordt die ook naar de raad toegedaan en daar zullen de uitkomsten ook zeker naar voren worden gebracht.

GV: Voldoende zo?

Marjon Galjee: De commissie Bestuur en Middelen en de gemeenteraad gaat beslissen over de nieuwe tekst dan van de horeca-nota en het coffeeshopbeleid. En dan is het misschien wel zo eerlijk om de gemeenteraad te informeren over het feit dat er geen sprake is van openbare ordeverstoring, t.a.v. coffeeshops. Dus dat zou mee kunnen tellen bij de meningsvorming van de gemeenteraad.

GV: U zegt van: beperk het dan niet tot de nota, maar laat dan het hele beeld zien van wat er in de praktijk gebeurt.

Marjon Galjee: Ja.

GV: Ik begrijp dat Wendy al zegt, dat als wij de nota toesturen, de herijking, dat we dat begeleiden met een aanbiedingsbrief waarin dit ook misschien aan de orde komt.

Wendy Kluitenberg: Het is een herijking dus er zijn bepaalde punten waar we wel of niet veranderen, zeg maar. En daar worden ook altijd de argumenten voor en tegen benoemd, zodat de raad een gedegen beslissing erover kan nemen. En daarin zullen deze aspecten zeker naar voren komen.

Karen Vasbinder: In het algemeen hebben we vanmorgen, namens twee partijen in ieder geval, aangegeven aan de burgemeester dat wij graag willen weten wat het

Veiligheidshuis oplevert. Wat het taskforce jeugdoverlast doet, en die buurtgastheren, straatcoaches en al die andere preventieve middelen die wij als raad inzetten of als gemeente. Dat willen we graag als raadsleden weten. Wat werkt en wat werkt niet?

Gerrit Jan ten Bloemendal: Maar dan heb ik dus een verzoek aan de aanwezige raadsleden. Er is dus een onderzoek gedaan door het COT¹⁰, dat is het Crisis Centrum voor ... u moet me even helpen, maar goed: een wetenschappelijk instituut door Binnenlandse Zaken gevraagd. Die hebben aan mensen (hier in de binnenstad in Leeuwarden) 600 brieven verstuurd. Daar is reactie op gekomen, er is een nulmeting geweest m.b.t. overlast van coffeeshops en er is een eindmeting geweest. Het onderzoek is beëindigd, dat is naar Binnenlandse Zaken gegaan. Binnenlandse Zaken moet nog beslissen of het naar de gemeente gaat. En dan moet de burgemeester beslissen of wij dat überhaupt te weten krijgen. Ik ga er vanuit dat de gemeenteraad van Leeuwarden die cijfers boven water kan krijgen. Want een groot gedeelte van het coffeeshopbeleid is gebaseerd op de veronderstelling dat wij heel veel overlast veroorzaken. En uit dat onderzoek blijkt juist het tegendeel. Dus dat soort informatie lijkt mij voor jullie van levensbelang om goede nou ja van groot belang om een goede beslissing te nemen.

Wendy Kluitenberg: De burgemeester heeft toegezegd dat, zodra hij het rapport heeft, hij het zeker wel naar de raadsleden zal toezenden. Dus we wachten ... Zodra het ministerie het heeft vrijgegeven, zodra wij het hebben, dan stuurt de burgemeester het zeker naar de raad toe.

GV: Dus het ligt niet aan burgemeester Crone? Goed dan gaan we ... Nog iemand anders met een vraag? Nee? Dan laten we het hierbij. Hartelijk dank voor jullie komst en deelname. Bij binnenkomst hebben jullie mogelijk deze aanwezigheidslijst gezien. De vraag is of u daar uw naam wilt noteren met uw adresgegevens. Als u dat nog niet heeft gedaan dan verzoeken wij u dit alsnog te doen. Want die aanwezigheidslijst die wordt gebruikt voor toezending van de stukken. Dat geldt niet voor de raadsleden, dat geldt voor de mensen uit de coffeeshopbranche. Mensen wij sluiten af. Hartelijk bedankt voor uw komst en deelname aan deze middag. Er is nog even gelegenheid om iets te drinken hier bij de bar. Ik zou zeggen nog een prettige voortzetting van de dag.

¹⁰ Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement